

Ki tud róla?

A tarjáni Lenin nyomában...

Felbolydult méhkasoz hasonlít most Salgótarján egyik kerülete – Baglyasalja. A pánik oka: ellopták Lenint! Helyesebben: Lenin bronzbaöntött mellszobrát. Az egykori bányásztelepülés nyugdíjasai ezt a világvége eljövételének előjeleként értelmezik. Ilyen csúfságot! – mondogatják. Baglyasalján élni egykoron büszkeség volt: 1945 után csaknem mindenkit felvettek a partizánszövetségbe. Valamikor büszkén emlegették Baglyasalja nevét: „Itt élnek a legmegbízhatóbb kommunisták!

Változnak az idők, vagy megkopott már a partizánok ébersége...? Nem tudni. Am annyi bizonyos, hogy a Lenin-portrénak az elmúlt hét végén nyoma veszett. Így ma csak a jó másfél méteres mészko talapat látható „Lenin” felirattal. Hült helyét sokan megcsodálják. Az 1929-ben épült bányászti kaszinó épületében ma hétközi diákothon és a Lenin Kultúrotthon működik, a kocsmát bezárták. Ezt rossz néven vették a falubeliek, ám hiába tiltakoztak... Valaki azt mondta: talán túsul ejtették, hogy újra kinyissák a kocsmát?! S ha ez megtörténik, Lenin újra visszakerül a helyére. Persze az emberek beszélnek mást is. Így arról is, hogy csak mentőakción van szó. Lehet, hogy újra illegalitásba vonult(atták)...? Biztosat senki nem tud, csak az, aki elvitte.

Bakonyi István fűtő gyakran találkozott Leninnel, hisz' naponta elhaladt mellette, amikor bement munkahelyére, a diákothonba:

– Szombaton, amikor bejöttem az otthonba, akkor látom, hogy Lenin nincs a helyén... Telefonáltunk a rendőrségre. Ki is jöttek, de mivel nem hoztak kutyát, helyszínelő sem volt, elmentek – mondván: hétfőn tegyen feljelentést, akié a szobor. Hogy ki tehetné? Mi mindig azt mondtuk, ez a szobor a megyei tanács előtt állónak a testvére – csak a miénknek nem volt bajsa! Az öregek elbeszélése szerint még 1956-ban sem tudták ledönteni! Most meg ellopták...

A nyomozók bíznak abban, hogy sikerül megtalálniuk a szobrot. Igaz, ebben a színesfémhiányban nagy keletje van a bronznak. Mert a nyilvántartásban ugyan az áll, hogy Bóna Kovács Károly mészkből faragta a portrét, azok, akik látták, állítják: bronzból készült! Így aztán az is megeshet, hogy valaki komolyan vette a Tarjáni Tükör

elmúlt év végén megjelent „Lenin élt, Lenin él, Lenin élni fog...” című írását: „...Lépnie kellene már végre a megyének – és lehetne akár elsőként ebben az országban – a Lenin-szobrok és -ereklyék terén is. Egész politikai társadalmunk tudja, hogy a Szovjetunióban az idén megtalálták Lenin végrendeletét, melyben szerényen tiltakozott az ellen, hogy számára szobrot emeljenek. Valószínű, hogy egyszer nálunk is észrevétlenül eltűnnek a Lenin-szobrok, s a róla elnevezett ereklyék. Ám kár lenne ezeket szemétdombra vetni, mert anyaguk egy része hasznosítható. Mégpedig oly módon, hogy az mégis emlékeztetne mindenkit Leninre és követőire. Hogyan?

Elkerülhetetlen lesz megyénkben is, sajnos, a népkonyhák felállítására. Ezért vállalja el valamelyik öntödénk, hogy az úttörők által összegyűjtött Lenin névtáblákból és fémből öntött szobrokból csajkát készít. Ezeket aztán kioszthatnák a népkonyhára járó szegényeknek, hogy abba legalább egy csajka levest kapnának. Így már nemcsak jelkép emlékeztetne bennünket a nagy halhatatlanra, főképp ha a népkonyhák felirata ez lenne: Iljics bácsi konyhája. Csak így lehetne átmenteni a jelmondatot: „Lenin élt, Lenin él, Lenin élni fog”.

Az ismeretlen tettes ellen megindult nyomozás még tart. Keresnek egy Lenin-portrét, bronzból. Különös ismeretőjele – leltári száma? 2334-125 (fogyóeszköz). Ha valaki tud hollétéről, értesítse a legközelebbi rendőrt!

Gáspár István Gábor

Cigánysor

(Kapitány Krisztina fotól és Bari Károly verse a 10. oldalon)

Sikeres Magyarok Alapítványa

(Interjú a 3. oldalon)

P
R
Ó
F
É
T
A
J
Á
R
K
Ö
Z
Ö
T
T
Ü
N
KCikkünk
a 8. oldalon

A vagyonszámoltatás nem bűnbakkeresés

Megtartotta első ülését az egyes állami és pártfunkciót betöltött illetőleg betöltő vezetők vagyonyilatkozatát értékelő országgyűlési bizottság, amely elnökeül Eke Károlyt választotta. A bizottság tagjai önként vagyonyilatkozatot tettek és az 1990. évi III. törvény alapján meghatározták munkamódszerüket.

Eszerint: „Akik az 1980. június 8-ától számított két parlamenti ciklus idején magas állami, illetőleg párttiszséget töltöttek vagy töltöttek be – az Elnöki Tanács elnökei, titkárai és tagjai, a Minisztertanács elnökei és tagjai, az államtitkárok, az Országgyűlés elnökei, alelnökei, a Fővárosi Tanács és a megyei tanácsok elnökei, illetőleg az MSZMP volt elnöke, főtitkára, titkárai, politikai bizottsági tagjai, valamint fővárosi és megyei első titkárai, továbbá a jelenleg működő pártok és társadalmi szervezetek or-

szágos vezetői – 1990. február 25-ig kötelesek vagyonyilatkozatot tenni.” A beérkezett vagyonyilatkozatokat az APEH-hez továbbítják, és a szakértői jelentés alapján kezdeményezik a vizsgálatot. Figyelembe véve az Országgyűlésen e témában elhangzott véleményeket, a bizottság leszögezi: nem célja, hogy a vagyonszámoltatás bűnbakkeresés legyen. Ugyanakkor feladatának tartja a törvénytelen ségek feltárását az arra utaló tények esetében, és kezdeményezi a büntetőjogi felelősségrevonást is. A bizottság felkérte a Minisztertanács Hivatalának elnökét, hogy haladéktalanul adjon tájékoztatást a jelenlegi jogszabályok értelmében fennálló jogi és gazdasági előnyökről, hogy ezeket is felülvizsgálhassa. A bizottság munkája eredményessége érdekében szakértőket alkalmaz. Üléseiről a sajtót kommunikációban tájékoztatja.

Az egész ország rádió előtt ül Bulgáriában

Manőver a kerekasztalnál

Figyelemelterelő manőverezéssel vádolta a bolgár Kommunista Pártot a szófiai kerekasztal-tárgyalások keddi fordulóján a Podkrepa független szak-szervezeti szövetség vezetője. Szerinte a BKP kongresszusa és a párt sajtója azt a látszatot kelti, hogy Bulgáriában gyökeres változások kezdődtek, pedig a valóságban érintetlenek a régi hatalmi struktúrák. Követelte, hogy a munkahelyeken azonnal oszlassák fel a BKP és a dimitrovi Komszomol szervezeteit, kezdjék meg az állambiztonsági szolgálat tevékenységének kivizsgálását, bontsák le az ország déli részén a határzárakat, indítsanak vizsgálatot a zsvikovi korszak vezetőinek tisztázatlan ügyeiről. Követelte, tiltsák meg a fegyveres testületek, a bíróságok és az ügyészségek tagjainak, hogy bármilyen párthoz csatlakozzanak. Trencsev részletes tájékoztatást kért Bulgária valós gazdasági helyzetéről, eladósodásáról. Kijelentette: el kell kezdeni a KGST keretében kifejtett bolgár tevékenység ártértékelését azzal a céllal, hogy az ország fokozatosan az EGK felé vegye az irányt. Követelte,

hogy Bulgária teremtsen egyenjogú kapcsolatokat a Szovjetunióval, és szüntessék meg a bolgár oktatás és kultúra oroszosítását célzó kísérleteket.

A BKP tárgyaló küldöttsége elutasította, hogy külön nyilatkozatban vállaljon kötelezettséget a munkahelyekről való kivonuláshoz. Álláspontja szerint ezt a kérdést egy párttörvénynek kell rendeznie, amely valamennyi politikai párt működését szabályozná. Mindkét oldal egyetértett a totalitárius államszervezés lebontásának szükségességével, de a megoldásokat illetően az álláspontok egyelőre nagyon különböznek. Az ellenzék indítványozta, hogy távolítsák el a bolgár televízió éléről a zsvikovista vezetőket, az intézményt helyezték a nemzetgyűlés ellenőrzése alá. Az ellenzék elutasította a BKP küldöttségének azt a javaslatát, hogy a bolgár rádió szüntesse be a kerekasztal-tárgyalások egyenes közvetítését. A javaslat betérjesztői szerint az egész ország a rádiókészülékek előtt ül munkaidőben, s ez fennakadásokat okoz a termelésben.

Eredmény és látszategység?

A harmadik napja ülésező SZKP befejezte az első napirendi pont, vagyis a platformvitát, s elfogadta a dokumentum végleges szövegét. Meg nem erősített hírek szerint a Gorbacsov által javasolt radikális reformok mellett döntöttek: az SZKP a jövőben nem tart igényt vezető szerepének alkotmányos biztosítására, azt demokratikus politikai küzdelemben kívánja kivívni. A KB-ülésen ezután kezdődött meg a tavaly decemberi – a Litván KB SZKP-ból való kiválását kimondó – vilniusi pártkongresszussal kapcsolatos vita. A tanácskozáson londoni útja miatt nem vesz részt Medvedyev, aki a legfőbb közvetítő szerepét játszotta tavaly ősszel a vilniusi és moszkvai pártvezetés között a litván pártkongresszus előtti időszakban.

Moszkvai sajtókörök véleménye szerint a platform mellett és az az ellenállást foglalók között nagyon sok volt a „lavírozó” felszólalás. A „szürke tömeg” egyelőre fenntarthatja a látszategységet, azonban a mind markánsabban körvonalazódó reformszárny és a konzervatívok közötti nyilvánvaló ellentét szakadáshoz vezethet a párton belül.

A VILÁG HÍREI

– **Bírch** angol nagykövet február 6-án látogatást tett a Fidesz Molnár utcai irodájában, ahol a Fidesz képviselőivel folytatott megbeszélést a koalíciós lehetőségekről, a Fidesz vidéki esélyeiről, gazdaságpolitikai elképzeléseiről, a többi szervezethez való viszonyáról.

– **Bush** elnök üdvözölte Gorbacsovot az SZKP KB ülésén elhangzott javaslatát a Szovjetunió demokratizálására, ugyanakkor a Pentagon 295,1 milliárdos költségvetési tervezetének védelmében kijelentette, hogy a „bátorító politikai és katonai változások nem ringathatják önelégültségbe” az Egyesült Államokat.

– **A Nihon Keizai Simbun**, Japán vezető gazdaságpolitikai napilapja rámutat: a központi hatalom fenntartása ellentmond a demokratizálódás folyamatának. Az erős pártvezetést gyakorlatilag visszafogja Gorbacsovot. Arra is felhívja a figyelmet, hogy az államfői és a pártfőtitkári posztok egy

személy által való betöltése nincs összhangban az állam és a párt szétválasztására irányuló peresztrojka alapelveivel.

– **Azerbajdzsánban** hat embert tartóztattak le pogromokban való részvétel gyanújával, a nagyvárosokban folyik a fegyverek önkéntes beszolgáltatása, valamint elkobzása. Az iparvállalatoknak csak 56 százalékában vették fel a munkát. Bakuban a vállalatoknak mindössze 40 százaléka dolgozik. A helyi közlése szerint január 18., az utolsó „békenap” óta a sztrájkok okozta kár csaknem 370 millió rubel.

– **Új haditervek** elkészítésére utasította állítólag az amerikai katonai vezetés Cheney védelmi miniszter az Arab (Perzsa)-öböl térségében és Délkelet-Ázsiában követendő új amerikai taktika jegyében. Az új taktikát a jelentősen csökkent szovjet fenyegetés teszi indokolttá.

– **Moszkvában** szerdán a csehszlovák-szovjet csapatkivonási tárgyalások

Az új demokráciák négy kihívása

Remény az új Európára

A Közép- és Kelet-Európában végbemenő történelmi demokratikus változások reményt adnak egy egységes és szabad Európa megteremtésére – hangoztatta a prágai Károly egyetem szerdán Baker, amerikai külügyminiszter.

Kifejtette, hogy a térség most születő új demokráciái négy alapvető kihívással állnak szemben: az átmeneti rendszereknek utat kell adniuk a szabad és tisztességes választásokhoz, olyan parlamentek megalakításához, amelyekben helye kell, hogy legyen az ellenzéknek. Az európai változásoknak olyan biztonsági megállapodásokban kell tükröződniük, amelyek felszámolják a katonai agresszió vagy megfélemlítés veszélyét és a vitás kérdések békés rendezését segítik elő. A gazdasági reformoknak lehetővé kell tenniük a magánvállalkozást, a szabad piacgazdálkodást. A térség államai regionális együttműködéssel segíthetik törekvéseik elérését és e területen fontos szerep jut a NATO-nak, a Közös Piacnak, az európai biztonsági és együttműködési konferenciának és az Egyesült Államoknak. Baker bejelentette: Bush elnök megkezdi az eljárást, hogy Csehszlovákia megkaparossa a legnagyobb kedvezményt, s támogatja Csehszlovákia újrafelvételét a Nemzetközi Valutaalapba. Az elnök lépéseket tesz, hogy az amerikai üzleti körök megfelelő bátorítást és pénzügyi támogatást kapjanak csehszlovákiai beruházásaikhoz, az Export-Import Bank kiviteli hitelgaranciát ad, Csehszlovákia és az USA kétoldalú beruházási megállapodásáról kezd tárgyalásokat, közös kutatásokat végeznek majd a csehszlovákiai súlyos környezetvédelmi problémák megoldására. Washington arra bátorítja Prágát, hogy vegyen részt a Bush elnök által tavaly júliusban kezdeményezett budapesti regionális környezetvédelmi központ munkájában.

Elmélyítik a párbeszédet az összes olyan nemzetek feletti kérdésekben, mint a környezetvédelem, a kábító-szer-kereskedelem és a terrorizmus. Washington szorosabban kívánja fűzni a két ország népei közötti kapcsolatokat a kulturális és oktatási programok bővítésével. Az amerikai Békehadtest angol nyelvi tanítási programot indít be Csehszlovákiában, amerikai kulturális központ nyílik Pozsonyban és Prágában, az USA újra megnyitja konzulátusát Pozsonyban.

Baker azt is bejelentette, hogy a független televízió- és rádiótársaságok és a szabad sajtó támogatására Csehszlovákiában, illetve Közép- és Kelet-Európa más országaiban alapítvány létesítését javasolja. A térség regionális együttműködési törekvéseit illetően üdvözölte a magyar, a lengyel és a csehszlovák kormányt azokat a tárgyalásait, hogy a három ország kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködést építsen ki, beleértve a lehetséges szabadkereskedelmi megállapodást, a tőke és a munkaerő szabad áramlását, az egyeztetett pénzügyi rendszereket és a konvertibilis elszámolási pénzeszközt. Szerinte a magánsektornak fontos szerepet kell játszania a gazdaság talpraállításában, szabad piacra, piaci árakra, szabad versenyre van szükség. A Nyugat a rászoruló országokat rövid távú rendkívüli segéllyel támogatja, ösztönzi a külföldi tőkebefektetést és az szándéka, hogy elősegítse az új közép- és kelet-európai piaci demokráciák integrálódását a nemzetközi gazdasági rendszerekbe. A gazdasági segítség koordinálásában kulcsszerep jut az Európai Közösségeknek, valamint az Egyesült Államoknak, Japánnak és az EFTA-tagországoknak.

Baker nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy a hagyományos erők csökkentésével fontos lépést tegyenek az európai intézményes biztonsági rendszer kiépítésében. Hangoztatta, a biztonsági és bizalomerosztó intézkedésekről folyó tárgyalások lehetőséget adnak a feszültség további csökkentésére a kontinensen. Javasolta, hogy bővítsék ki a biztonsági és bizalomerosztó intézkedésekről folyó tárgyalások témakörét. Washington javasolni kívánja, hogy nagyobb katonai „átláthatóság” legyen a szomszédos államok között, különösen a határterületeken és a helsinki folyamatban részt vevő összes ország hozza nyilvánosságra katonai költségvetését. A NATO-nak továbbra is fontos szerepe lesz az európai stabilitás szempontjából, de új feladatokat is vállalni tud.

Az európai biztonsági és együttműködési csúcstalálkozóról Baker kijelentette: az USA csak akkor hajlandó részt venni azon, ha az amerikai és brit javaslatnak megfelelően a csúcstalálkozó elkötelezi magát amellett, hogy az európai országokban rendszeres és szabad választásokat tartanak, a csúcstalálkozón aláírják a hagyományos fegyveres erők csökkentéséről szóló megállapodást, és ha a találkozó napirendjét kibővíti a gazdasági kérdésekkel is.

Külföldi vélemények a magyar pártokról

A FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG-ban január 31-én Viktor Meier írt a magyar pártok osztódásáról és választási esélyeiről. A polgári gyűjtőpárt jellegű MDF néhány hete még a szavazatok 30%-ára számíthatott, de időközben sok vidéki hívet elszívta a szintén megosztott kisgazdapárt. Fennáll a veszély, hogy viszálly tör ki az MDF vezetői között a koalíció kérdésében és ez szakadással fenyeget. Meier szerint, ha az MSZMP csak a választások után tartotta volna kongresszusát, akkor feltehetően elegendő szavazatot érhetett volna el ahhoz, hogy a baloldali erők magjaként léphessen fel és helyet kapjon egy koalícióban. Az MSZP inkább a szétesés, mint a konzolidáció útján halad, versenytársa, az MSZMP majdhogynem dinamikusabb nála. Kulcsár Kálmán szerint a vidéki államapparátus is a felbomlás jeleit mutatja. Nemcsak a pártok bomlanak le a hosszú átmeneti időszakban, hanem olyan személyiségek is, mint Nyers és Pozsgay. A szavazatok megosztottsága azt mutatja, hogy az új kormány „fej nélküli koalíció” lesz, és hogy Magyarországon sem határozott politikai jobb, sem bal, sem világos közép nem lesz. Így pedig nehéz lesz döntéseket hozni, hiszen a Parlamentben sok kérdéshez kétharmados többség kellene.

A NEWSWEEK február 5-én „Utazások Abszurdisztában” címmel Kelet-Európa politikai tájképéről ír. Magyarországról „Új ellenségek” alcímmel megemlíti, hogy a reformkommunizmus egykori hősei kevés tiszteletnek örvendenek. Azzal érvelnek ugyan, hogy ők kezdték „felülről” a békés forradalmat, de a történelem menete ellenük fordult. Grósz Károly a lehallgatási botrányt bagatellnek tartja. Megteheti, hiszen olyan japán készülékekkel rendelkezik, amely jelzi, a három telefonja valamelyikét lehallgatják. A cikkíró a sok párt versengéséből azt szűri le, hogy a választásokon végül lehet, hogy az apátia lesz a befutó versenyző.

V. P.

...elsősorban a mai fiatalság tehet, hisz belőlük kerül ki a közeljövő vezetőinek nagy része. Az ország fölemelkedéséhez szeretne hozzájárulni a Sikeres Magyarok Alapítványa, mely törekvéseit jelszóként fogalmazza meg: Sikeres Magyarországot akarunk. Ehhez, többek között, szükséges az országhatárokon kívül és belül élő magyarok tudásának és gondolkodásának összefogása.

Utóbbi fél évszázados történelmünk egyik tragédiája, hogy kiemelkedő tehetségek távozásával jelentős veszteségeket szenvedett az ország. E szakemberek többsége nem szakította meg kapcsolatait a hazai műszaki, tudományos és művészeti élettel, sőt, ma már jelentős támaszai egyre bővülő nemzetközi kapcsolatainknak. A Sikeres Magyarok Alapítvány rájuk épít, mert föltett szándéka, hogy az itthon maradt és a külföldön élő értelmiség mesterségesen szétszaggatott kapcsolatait új kötéssel forrassza egybe.

Az alapítvány elnökével, dr. Erdősi Gyulával, a Budapesti Műszaki Egyetem docensével beszélgettünk.

– *Hogyan jött létre az alapítvány?*

– Volt öt jóbarát, akik elhatározták, hogy a kint élő magyarok tapasztalatait, sikereit (és nem a pénzét!) valahogy Magyarországra fejlődésébe integrálják. Arra gondoltunk, hogy egy könyvsorozatot indítunk, majd az ebből befolyt összegből támogatjuk a jövőbeni sikerkövacsokat, vagyis mai főiskolásokat, egyetemistákat. Ezenkívül lendíteni kívánunk a magyar föllemelkedés ügyén a nyelvtudás, az informatika alkalmazása és a menedzsment-módszerek átvételével. Ezt a három területet szeretnénk integrálni, éppen ezért kommunikációs iskola létrejöttét kívánjuk elősegíteni. Több magánszemély után cégek, intézmények is csatlakoztak az alapítványhoz, többek között az Atrium Hyatt Szálló, az Ikarus, az OKHB, SZKI, Számalk

Tojáscsinálás rántottából

Az olasz L'ESPRESSO-ban január 28-án Wlodek Godkorn „Magyarország eladó” címmel az állami gazdaságból a kapitalizmusba való visszatérést a rántottából való tojáscsináláshoz hasonlítja, amely eddig még senkinek sem sikerült. A bankok privatizációjáról mindenesetre megjegyzi, hogy a bankok olyan szigorú, hogy egyesek már Magyarországról, mint másodlagos Svájcra ábrándoznak.

V. P.

A sikeres Magyarországgért...

és még sokan mások. Novemberben pályázatot hirdettünk olyan egyetemi és főiskolai diákok közt, akik valamilyen kutatáshoz, tervhez, munkához ösztöndíjat igényelnek. Száznál több pályamű érkezett, végül 18-an kaptak egyéni, illetve egy csoport kapott kollektív éves ösztöndíjat, melynek összege 2500 forint személyenként. Az alapítvány 100 ezer forinttal indult, ma már több mint 5 millió forint a tőke, de ebbe nem számítjuk bele az apporként bevitt eszközöket: a számítógépeket, szövegszerkesztőket, vagy éppen a nyomdai kapacitást, mely Óhaza című hírlevelünk összeállítását segíti.

– *Említtette a könyvsorozatot. Mikor jelenik meg az első kötete?*

– Máciában várható, szerzője Király Béla lesz, az 1956-os nemzetőrpáncsnak. Egy kötetben írta le életútját, tapasztalatait, nehézségeit. Szeretnénk kötetben gyűjteni a patinás iskolák (Toldy, Fasori stb.) híressé vált diákjainak is életútját is.

– *Mit kell tudni az Önök által szervezendő kommunikációs iskoláról?*

– Ez innovációs park. Ilyenek a fejlett ipari országokban az utóbbi években sikeresen működnek. Ezeket a legjobb hírű, oktatásban is, kutatásban is elismert egyetemek hozták létre. Az ottani szellemi kapacitásra támaszkodva olyan környezetet biztosítanak az innovatív vállalkozásoknak, melyben lehetőség nyílik a szakmai információk közvetlen beszerzésére, a szükséges szakértők megtalálására és foglalkoztatására, a produktumok értékesítésére.

– *Milyen lehetőségeket kínál az Önök innovációs parkja?*

– A helyet bérbe adjuk, műszert, laboratóriumot és infrastruktúrát biztosítunk, például: telexet, telefaxot, számítógépes rendszereket. A kezdő vállalkozások tehát egy inkubátorban, az egyetem szellemi kapacitásainak felhasználásával kezdenek meg működni.

– *Hogyan képzelik ennek az „inkubátorban” működtetését?*

– A megfelelő ingatlanok megléte esetén az alapítvány működtetné az infrastruktúrát. A várhatóan nagy számban létrejövő kisvállalkozások és társaságok székhely- és irodagondjait az ingatlan helyiségeinek bérbeadásával lehetne kielégíteni, ugyanakkor a parkban létrejövő vállalkozásoknak szellemi szolgáltatásokat is végezne az anyaegetem vagy főiskola.

– *Miben nyújthatnának szakértői segítséget?*

– A vállalkozások stratégiájának megtervezésében, a piacutáráshoz, a nemzetközi kapcsolatok kiépítésében.

– *Hogyan épülne ki a park?*

– A terv szerint országos hálózatban, a főbb ipari és oktatási központokra telepítve, és biztosítva a nemzetközi és hazai szakértők közreműködését. Természetesen további vállalkozások, új tevékenységi területek beindítása is lehetséges, melynek kockázatait csökkenti a Sikeres Magyarok Alapítvány szellemi kapacitása és nemzetközi kapcsolatrendszere.

– fejes –

Az AMR-szisztéma és a piacgazdaság

Már csak a minőségre lehet időnk

Professzor dr. Shoji Shiba a Tsukuba egyetem tanára a nemzetközi rendszerelemzési intézet képviselőjében még 1937. tavaszán megállapodott az Ipari Minisztériummal abban, hogy tíz magyar szakembert képeznek ki az átfogó minőség vezetési rendszer elméleti alapján való cselekvési program kidolgozására. A japán professzor annyira szívügyének tekinti az egyébként világszerte alkalmazott minőségjavítási szisztéma magyarországi terjesztését, hogy még a nálunk, egyetemünkben, intézeteinkben tartott előadásai után öt megillető 24 ezer dollár tiszteletdíjáról is lemondott a program javára, s alapítványt hozott létre. Amint azt szerdán az Ipari Minisztériumban tartott sajtótájékoztatón elmondották, az átfogó minőségvezetési rendszerbe – angol elnevezése Total Quality Management – hús, döntően ipari vállalat kapcsolódott be. Ennek a módszernek a bevezetése összesen 146 millió forint megtakarítást, eredményt jelentett. A tapasztalatok alapján megállapították, hogy a minőség-

vezetési rendszer akkor lehet még eredményesebb, ha kialakul az igazi piacgazdaság. Akkor ennél lényegesen nagyobb eredményre számíthatunk.

A japán professzornak és bizonyára kitűnő követőinek remélhetően most jön el az idejük. Mármint hogy a piac lesz a legnagyobb minősítő: a jó elkel, a rossz megmarad. Bízom benne, rövidesen elérkezik az ítékezés pillanata, amikor a jó elválik a rossztól. Aminek eredményeként kialakulnak azok a reflexek, amelyek a jó, a valódi, s nem a bővli, a hamis termék – akár eszme – létrehozására, megalkotására inspirálják a szakembereket. Érvényes ez persze az ideológiára ugyanígy. Egyesek szerint ehhez azért még idő szükségeltetik.

A tudósító megjegyzése: Már nincs sok időnk – sem. Pontosabban csak a minőségre lehet idő.

M. Szabó

Cimbi

Pajtás, koma, haver, barát, testvér, nagytetvé, elvtárs, cimbor. Íme a kommunista kettelésre kapcsolatainak sikamlós fókai. Cimbor a bizalmas körökben a bukott Ceausescu legközvetlenebb kiszolgálói esetében a cimbi, aki a fifti-fifti alapján végveszélyben, az akasztófa árnyékában is betartja a játékszabályokat. Ma nekem, holnap neked, soha ekkora nézetazonosságot. A vádlottak kinosan kerültek a diktátor cimbijeinek gyalázását, ők meg fifti-fifti nem küldik a hurkos kötél alá, mégcsak a sorozatlövő fegyverek elé sem a soros gonosztevőket. Minek következtében mindenki jól jár. A vádló, meg a vádlott cimbi is. Fifti-fifti voltaképpen érthető, mert ugyan mire mentek volna a vádló cimbi, ha a vádlott cimbi az utolsó, talán nem is legális, de mégis csak világgá kiáltott szó jogán elmondták volna, hogy az ítélezők is ministráltak a kondukátor vörös miséin. Volt eszük a vádlóknak. Nem adtak alkalmat a kitálalásra. Kérdezték a vádlott cimbit, cimbit, mint a sógort, de úgy ám, hogy a koma is érte. Egy rossz szó nem sok, annyi sem hagyta el sokat próbált ajkaikat, nyelvüket. Voltaképpen ez is érthető. Elvégre az embernek egy élete van. Utólag úgy tűnik, hogy a forradalmárként féltéglával mellét verő ügyész és a ruháikat megszagató, fejükre hamut hintő bűnbánók egymás szájába adták a szót. Megható, nem?

Vallató Géza

Az ezer nem többmillió, de...

Közvéleménykutatás: 1. MDF, 2. SZDSZ, 3. FKgP

A Magyar Közvéleménykutató Intézet január 25. és 31. között ezer választópolgárt kérdezett meg arról, melyik pártra adják majd szavazatukat a március 25-i választásokon. A lakosság arányának megfelelően 204 budapesti és 796 vidéki lakostól érdeklődtek. Közülük 304-en még nem döntöttek. A legnagyobb a bizonytalanság a falvakban, ahol a lakosság 35,9 százaléka még nem tudja, hogy melyik pártra adja majd le szavazatát, a vidéki városokban ez az arány 28,3 százalék, a fővárosban pedig 24,6 százalék. A megkérdezettek 58,4 százaléka mondta azt, hogy biztosan elmege szavazni, 16,2 valószínűleg, 6,3 valószínűleg nem, 18,4 százalék pedig biztosan nem megy el. Erre a kérdésre 0,7 százalék nem tudott válaszolni.

A választ adó 696 választópolgár közül 21,3 százalék a Magyar Demokrata Fórumra, 18,4 százalék a Szabad Demokraták Szövetségére, 16,3 százalék pedig a Független Kisgazdapártot kíván voksolni. A további sorrend: Magyar Szocialista Párt 10,8; Független Demokraták Szövetség: 7,1; Magyarországi Szociáldemokrata Párt 4,6; Magyar Szocialista Munkáspárt 3,7; Független Magyar Demokrata Párt 3,6; Kereszténydemokrata Néppárt

3,3; Nemzeti Kisgazdapárt 3; Magyar Néppárt 2,4; Magyarországi Zöld Párt 1,6; Hazafias Választási Koalíció 1; Független Szociáldemokrata Párt 0,9; Magyar Függetlenségi Párt 0,6; egyéb 1,4 százalék. A budapesti lakosoktól a Szabad Demokraták Szövetsége 27,5, a Magyar Demokrata Fórum 23,5, a Független Kisgazdapárt pedig 9,8 százalékot kapott. A vidéki városokban az MDF 24,9, az SZDSZ 19,2, az FKgP pedig 12,5 százalékra számíthatna, ha most lenne a szavazás. A falvakban az FKgP vezet 24,9 százalékkal, az MDF 15,5 és az SZDSZ 11,8 százalékot kapott.

Humánpolitikai szemle

Új névvel, megújult formában jut el az olvasókhoz a napokban az MTI korábban Káder- és személyzeti munka címmel kiadott folyóirata. A Mentor Kft-vel közösen készített lapot az úgynevezett humánmenedzsereknek – a személyzeti, munkaiügyi és szociálpolitikai szakembereknek – ajánlják. A lap – a 11 évfolyamot elért elődjével szemben – nemcsak a nemzetközi sajtóból meríti témáit, hanem helyet kapnak benne a legkiválóbb hazai szakemberek írásai is. Ezen kívül interjúkat, információkat is közöl, bemutatja a menedzsmenttudományos műhelyeit, cikkeket közöl a szakterület jogi szabályozásának időszerű kérdéseiről. Első számában egyebek között közreadja az I. Országos Humánpolitikai Konferencia előadásait és más dokumentumait.

A jóknak nem kell felvételi

Ahol az önkormányzatot tanítják

A települések fokozódó önállósági törekvésének vagyunk tanúi napjainkban. Ezt a progresszív folyamatot szinte valamennyi politikai irányzat egyhangúlag követeli. A jól működő önkormányzat feltétele azonban a megfelelő szakembergárda. Várhatóan a következő néhány évben csaknem háromezer falu, kisváros vár olyan diplomásokra, akik az adott település igazgatásának műszaki, gazdasági, jogi, természeti és emberi vonatkozásait együtt tudják kezelni. Az országban az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolán képeznek e feladatokra üzem-

mérnököket. Szendrőné dr. Font Erzsébet főiskolai docenstől kérdeztük: Hogyan készül az intézmény a szakemberképzésre?

– Terveink szerint ősszel megkezdődik a négyéves oktatás a település szakon, melyen a községek, kisvárosok fenntartására, üzemeltetésére, a meglévő adottságok ésszerűbb, hatékonyabb kihasználására képezünk középvezetőket. Igaz, egy évtizede léteznek főiskolánkon a városgazdasági szak, ám a mai igények szerint kívánjuk ezt megújítani, fejleszteni. A neve is: település szak. Megjegyzem, a nyugat-európai felsőfokú oktatási rendszerben van hasonló fakultáció – például Hollandiában –, melynek szükségessége volt az élet már igazolta.

– Miben változik meg a képzés az átszervezett szakon?

– Két lényeges változtatást szeretnénk bevezetni. Az egyik, hogy a jelenlegi hat féléves elméleti oktatást két féléves területi gyakorlat egészítene ki. Ezután kapnának diplomát a hallgatók. A másik módosítás az elméleti részben lesz. Első évben az alapozó tantárgyak elsajátítása a cél minden hallgató számára. A második évben a település szak speciális tantárgyait oktatnánk, és a harmadik évben specializálódnának a diákok. Tehát egyéni érdeklődésüknek megfelelően, illetve leendő munkahelyük igényéhez alkalmazkodva mélyülhetnek el valamely szakterület anyagában. Hét témakör – természet-, társadalom-, közgazdaság-, terület- és településtudományi, infrastrukturális, építészeti és informatikai – közül lehet majd választani. A megfelelő színvonalú oktatást részben saját, részben más felsőfokú intézmények szakemberei biztosítják majd, vagyis igyekeznünk lehetővé tenni a fiataloknak az „áthallgatást” más egyetemekre, főiskolákra.

– Hány diákot várnak az első évfolyamra?

– A keretszámot nem határoztuk meg. Mindenki bekerülhet, aki eléri a felvételi pontszámot. Intézményünk ugyanis felkészült a nagyobb létszámú első évfolyam indítására. Sőt, azoknak a középiskolásoknak, akik legalább négyes rendűen érettségiztek, nem kell felvételi vizsgát tenniük. Őket csak beszélgetésre hívjuk be, ahol az általános intelligenciájukról, rátermettségükről kívánunk tájékozódni.

– Milyen elhelyezkedési lehetőségek lesz a friss diplomásoknak?

– Számos területen van igény ezekre a fiatalokra. Már az elmúlt évek is azt igazolják, hogy állást keresniük nem kell. Mennyire van szükség szakembereinkre? A vidéki ajánlatok mellé szinte kivétel nélkül lakást is kínálnak. A következő évben pedig még keresettebb lesz a városgazda, mert a fenntartási, üzemeltetési kérdések mindinkább előtérbe kerülnek. Úgy gondoljuk, hogy az elmúlt évtizedek gazdaságpolitikai mulasztásait a vidékkel szemben pótolni kell, s ennek egyik feltétele a szakértelem.

Széljegyzetek egy MSZMP-állásfoglaláshoz (II.)

„Az MSZMP messzemenően szolidáris a bérből és fizetésből élő dolgozó kollektívákkal, a szakszervezeteknek, a szövetségeknek, a társadalmi minimum szintjén élő nagyszámú nyugdíjasnak, a többgyermekes családoknak, a pályakezdő fiataloknak és a munkanélküliség gondjaival küszködőknek az elmúlt napok drasztikus ártékelése elleni tiltakozásaival” – állapítja meg az MSZMP állásfoglalása. Ha a nyilatkozó párt nevét letakarjuk, akkor ez bármelyik ellenzéki, polgári párt vagy hajdani szamizdat kiadvány állásfoglalása is lehetne. Zavaró viszont, hogy mindent az az MSZMP állítja, amely – egypártrendszerében – mint állampárt kizárólagosan felelős a kialakult helyzetért.

A továbbiakban az MSZMP KB kijelenti: „a jelenlegi kormány megszegi a népek tett ígéreteit és nem teljesíti a társadalom dolgozó többségével szembeni kötelezettségeit”. A megállapítás tényszerű, de hadd emlékeztessék rá, hogy ígéreteit az MSZMP sem teljesítette. A „dolgozó” fogalommal szemben viszont az utóbbi évtizedekben a „nemdolgozó” apparátcsikok álltak.

Az MSZMP figyelmeztet: „...a dolgozó emberek milliói türelmük és anyagi lehetőségük határára jutottak”. A Kádár-rendszer által felvett kölcsönök egy főre jutó értéke Európában a legmagasabb volt, a gazdasági szerkezetváltás csak kíváncsian maradt, a pártállamnak nem volt ereje megállítani az erkölcsi, ideológiai és gazdasági zuhanórepülést. Így juthattak a dolgozók milliói a „határszintre”.

Az MSZMP óv a „mérhetetlen társadalmi, gazdasági, politikai veszteséget okozó, egyre fenyegetőbb jobboldali szélsőségek és anarchia veszélyeitől”. Ismerős a „fehérterrorra” hívakozás. Úgy vélem, a jobboldalnak sem érdeke az anarchizmus, mivel a közös európai gondolkodás eleve kilátástalanná tenné egy jobboldali diktatúrát. Viszont egyáltalán nem kizárólag egy baloldali visszarendeződés, mivel a Szovjetunióban még korántsem dőlt el: ki kit győz le! S ez már reális veszély...

Az MSZMP tiltakozik a „köztulajdon” magánkézbe történő átjuttatására, a dolgozók kisemmizésére, a tőkés viszonyok általános visszarendezése ellen”. A kérdéskör meglehetősen összetett... Egyrészt a magántulajdon kártalanítás nélkül, erőszakkal, a jogállamiság alapelveit megsértve vették 1945 után a köztulajdonba, s ez is hozzájárult az európai közösségekből való „száműzetésünkhöz”. Másrészt a tulajdon átjuttatására az MSZMP-körökben találtak példát (pl. Next

2000). Bebizonyosodott, hogy a „dolgozókat” nemcsak a tőkés, hanem a „szocialista állam” is képes kizsákmányolni. Az európai tőkés országokban a lakosság életszínvonala világviszonylatban is magas, ha az életkörülmények javulása szociális gondoskodással párosuló gyarapodást jelent, akkor mindenképpen vállalnunk kell a piacgazdálkodás egész feltételrendszerét. Aligha hozhat kibontakozást, ha nyugati tőkét csalogatunk és elavult szocialista viszonyokat konzerválunk...

Az MSZMP ajánlja: „az érdekvédelmi szervezetek, a dolgozó kollektívák közvetlenül vegyék ellenőrzésük alá a termelési, gazdálkodási folyamatokat, az elosztást”. Volt erre már kísérlet az MSZMP uralkodásának időszakában is, azonban a törekvéseket a központi irányítás elfojtotta. A szakszervezetek a pártállam hűséges kiszolgálói voltak, az 1956-ban alakult munkástanácsokat pedig rövid idő alatt szétverték. Majd később: „a dolgozó közösségek tulajdonosként alakítsák ki ennek konkrét formáit”. Az MSZMP-nek lett volna rá ideje...

Az MSZMP követeli: „Minden országos jellegű gazdasági, szociális intézkedés előtt az érintettek képviselőinek bevonásával történjen meg az érdekek érdemi és nyilvános egyeztetése”. Lehetetlen vállalkozás lenne regisztrálni, hogy ebben az országban az utóbbi harminc évben hányszor döntöttek az érintettek megkérdése nélkül.

Az MSZMP visszautasítja: „állampolgárok világnézetük vagy politikai elveik szerinti hátrányos megkülönböztetését, megalázását. Tiltakozik a baloldali érzelmű és kommunista meggyőződésű emberek üldözése ellen”. A jog – egyetemesleg: tiltakozni kellene az emberi jogok ENSZ-alapokmányban foglalt mindennemű megsértése ellen, beleértve a jobboldali meggyőződésű emberek diszkriminációját is.

Az MSZMP elvárja: „a tisztességesen élő és szorgalmasan dolgozó milliók méltányos anyagi és erkölcsi megbecsülését. Követeli: a munka nélkül szerzett kirívó jövedelmek visszaszorítását, a pazarlás és a korrupció felszámolását. Elég volt a megtévesztő, hátsó szándékú intézkedésekből, manipulációkból” – fejeződik be az MSZMP állásfoglalása. Az MSZMP eddigi gyakorlatát és „elvárásainak” megítélését az olvasóra bízuk...

Magyarország lesz az első

Catherine Lalumiere asszony az Európa Tanács főtitkára első alkalommal járt Magyarországon. Rövid ittléte alatt tárgyalt Szűrös Mátyással, és találkozott az MDF, az SZDSZ, a FIDESZ és a Kisgazdák vezetőivel. Magyarország múlt év novemberében kérte felvételét a 23 tagot tömörítő tanácsba. Mint a főtitkár elmondta, jelenleg a kérelem elbírálása folyik, ami körülbelül egy évet vesz igénybe. Sok jel arra mutat, hogy hazánk még ez év vége előtt elnyeri a teljes jogú tag státusát, megelőzve Lengyelországot, amely csupán idén januárban nyújtotta be kérvényét. A felvételhez annyi szükséges, hogy a választások rendben lebonyolódjanak és a reformfolyamatok folytatódjanak. A választásokra az Európa Tanács majd megfigyelőket küld a magyar kormány felkérésére. Az Európa Tanács számára nem a választások eredménye, hanem azok tisztasága a fontos, mert ez jelzés arról, hogy mennyire alakult ki egy országban a plurális demokrácia. Emellett a tagság további feltétele az emberi jogok biztosítása és garantálása. Lalumiere asszony szerint eddig azért nem volt kelet-európai tagja az Európa Tanácsnak, mert a második világhábo-

rú óta ezekben az országokban nem fordítottak figyelmet az emberi jogokra. A tagság elnyerésével az együttműködés sok más területen is megnyílik.

A nemzetiségi problémákról szólva a főtitkár elmondta, hogy az Kelet-Európában sokkal súlyosabb probléma, mint Nyugaton, mivel a háborúk után a határokat nem minden esetben ott húzták meg, ahol a népességi határok voltak. A kisebbségek jogai részét képezik az emberi jogoknak, de törekedni kell az államok és a határok stabilitására. A két Németország egyesülése a főtitkár véleménye szerint a német nép belügye. Romániáról pedig annyit mondott, hogy a változások még csak nemrég kezdődtek meg, a helyzet nem igazán stabil. Márciusban szándékozik Bukarestben villám tárgyalást tenni, ekkor Budapestet is felkeresi, csakúgy mint a többi kelet-európai fővárost. A kelet-európai országok Európa tanácsai tagsága nem változtat azon, hogy a szervezet alapszabálya szerint a védelmi kérdésekkel nem foglalkozhatnak. A főtitkár szerint a katonai kérdések a jövőben is más fórumok elé tartoznak a helsinki értekezlet zárókönyvének megfelelően.

Csik Rita

A VOSZ elnökségi ülése

A vállalkozások trükkjei?

A VOSZ visszautasít minden olyan elgondolást, amely a tulajdonreformot a mai gyakorlatnak megfelelően képzelel el: a tulajdon átalakítása nem lehet szétosztás, kiosztás, tékozlás – hangzott el a Vállalkozók Országos Szövetségének szerdai elnökségi ülésén. A testület szerint a tulajdonreform kérdésével az új parlament megalakulásáig az érintettek teljes körének foglalkoznia kell. Elengedhetetlen az is, hogy a privatizálás kellő nyilvánosságot kapjon. Ma az úgynevezett zárt alapításra hivatkozva „titokban” alapítanak részvénytársaságokat, ez az amúgy is rendezetlen társadalmi környezetben kétkedést vált ki és feltételezésekre ad alapot. Éppen ezért a VOSZ azt javasolja, hogy részvénytársaságok létrehozásakor kapjanak részletes tájékoztatást az érintettek, a dolgozók. A tulajdonreform megvalósításának a legjárhatóbb útja az lenne, ha döntő hányadban a magánvagyonon alapuló vállalkozások kapnának szerepet. Úgy vélik, ez segítené a legjobban a gazdasági kibontakozást. Ahhoz, hogy ez a folyamat egyáltalán megindulhasson, a vállalkozói körben fontos lenne a központosítás minimálisra csökkentése, illetőleg el kellene tekinteni az adó- és egyéb központi befizetések-től abban az esetben, ha a felszabaduló forrásokat kizárólag befektetésre, az állami tulajdon megszerzésére fordítják. Az elnökség állást foglalt arról, hogy anyagilag is részt vesz a magyar-szovjet közvetlen vállalkozói kapcsolatok fejlesztésében. Ennek érdekében, ha az engedélyeket sikerül megszerezni, kereskedőházat alakítanak. A testület döntött arról is, hogy 100 ezer forinttal járul hozzá az új magyar-osztrák kereskedelmi rádió létrehozásához. Ez a tervek szerint az országos URH-sávon magyar és német nyelven reklámot, zenét, valamint sporteseményeket közvetítene, heti 6 órán át pedig fórumot adna a Vállalkozók Országos Szövetségének.

Francia támogatás

Befejezte tárgyalásait Medgyessy Péter, aki az egyik legnagyobb francia bank, a CCF meghívására járt Párizsban. Igen nagy érdeklődéstől kísért előadást tartott a politikai tudományok főiskoláján Magyarország politikai és gazdasági helyzetéről, a közép- és kelet-európai országokban végbement változásokról. Találkozott francia nagyvállalatok legmagasabb szintű vezetőivel, akikkel a gaz-

dasági együttműködés, a magyarországi beruházások lehetőségei, a egyes vállalatok alapításának körülményei kérdéseiről tárgyalt. Találkozott Beregovoy gazdasági és pénzügyi államminiszterrel. Megbeszélést folytattak egyebek között a Magyarországnak felajánlott kétmilliárd frank összegű francia hitel folyósításáról. Beregovoy közölte, hogy a hároméves hitelből még az idén 800

millió frankos beruházási hitelt lehet igénybe venni.

Ugyancsak szó volt a Magyarországon francia közreműködéssel létesülő francia tannyelvű középiskola megvalósításáról.

Beregovoy tájékoztatta magyar partnerét arról, hogy Franciaország támogatja Magyarországot a Nemzetközi Valutaalappal folytatott tárgyalásokon.

Nemzeti kerekasztal

Tizenhat politikai párt képviselői, valamint Szűrös Mátyás, Németh Miklós és Fodor István szerdán a Parlamentben konzultációt kezdtek. Szűrös Mátyás megjegyezte: a mai összejövetelre a decemberi tanácskozás résztvevői kaptak meghívást. Ismertette az SZDSZ levelét, amelyben a jelenlegi konzultációt nem tartják megfelelően előkészítettnek, így vélekedett a Fidesz is. Csengey Dénes az MDF javaslatát tolmácsolta. Szerintük azt kellene megvitatni, hogy március 25-ig rendelkezzen elárstopot az alapvető élelmiszerekre, hogy az áremelkedések ne veszélyeztessék a választások légkörét. A nemzeti, önkormányzati vagyon védelmét kell megoldani, valamint a hogy a választási kampány idején semmilyen hadgyakorlatot ne engedélyezzenek az ország területén. Megállapodtak abban, hogy az Országgyűlés feladatairól, a közigazgatási illetve az államapparátus működéséről, a szociális problémákról és a választásokról tárgyalnak. A pártok általában azt szorgalmazták, hogy az Országgyűlés valóban csak a feltétlenül szükséges törvényeket tárgyalja meg. A vita egyébként többnyire az árfelugrásokról és a választójogi törvényről folyt. Egyebek között arról, hogy mihamarabb töröljék el a kopogtatócédulák rendszerét. A Centurmpártok Nemzeti Szövetsége kijelentette: ellenkező esetben nemzeti bojkottra hívja a népet.

Németh Miklós levelét megírja

Lépések a másfél milliárdért

Beck Tamás sajtótájékoztatón értékelte a kül- és belkereskedelem múlt évi alakulását, s felvázolta az idei elképzeléseket. 1989-ben a tőkés export a terveknek megfelelően alakult, a forgalom mérlege 544 millió dolláros magyar aktívummal zárult. Kivitelünk mintegy 5,9, importunk 5,4 milliárd dollárt tett ki. A rubelelszámolású mérleg lényegesen kedvezőtlenebb: a többlet az év végére 550 millió rubelt tett ki, az összes aktívum pedig már 1,5 milliárd rubel volt. Németh Miklós rövidesen levélben fordul a szovjet miniszterelnökhöz, s olyan értelmű megállapodást indítványoz, hogy a szálló feletti magyar áruszállítmányokért dollárral fizessenek a szovjet partnerek. Azoknak a magyar vállalatoknak a támogatására pedig, amelyeknek szovjet exportja meghiúsult, 4-5 milliárd forint alapot hoznak létre. A tervek szerint a tőkés forgalomnak az év végére 700 millió dolláros aktívummal kell zárulnia 7-8 százalékos exportnövekedés mellett. A fizetésimérleg-hiány pedig nem lehet több 600 millió dollárnál. A szocialista exportméréletet a terv 500 millió rubeles

passzívumban határozza meg, ez egy-milliárdos váltást jelent, figyelembe véve a jelenlegi aktívumot.

A belkereskedelmi forgalom az elmúlt évben 810 milliárd forint volt, az eladott áruk mennyisége azonban körülbelül 2 százalékkal csökkent a megelőző évihez képest. A tervek szerint idén a forgalom folyóáras növekedése 20 százalék körül alakul, ám a mennyiség továbbra is csökken. A bevásárló-turizmus kérdésében továbbra is javasolják a szigorú vámrendelkezések fenntartását. Mindemellett a miniszter úgy ítéli meg, hogy az idei bel-földi ellátás az importtal együtt kielégítő lesz.

A további várható áremelésekkel kapcsolatban nem bocsátkozott jóslásokba, hiszen mint mondotta, az ajánlott fogyasztói árak meghatározása nem a kereskedelem feladata. Annyit azonban megjegyzett, hogy a tárca szakemberei vizsgálják, mi az áremeléseknek az a legmagasabb mértéke, amelyet még elbírnak a belső piac, s milyen hatásai lennének egy esetleges beföldi árstopnak.

Minden második üzletben mulasztás

A kereskedelmi és piacfelügyelőségek országsszerte megkezdték annak ellenőrzését, hogy miként tájékoztatják a fogyasztókat az árákról, s megfelelően vezetik-e az árnyilvántartásokat.

A tájékoztatás akkor felel meg az előírásoknak, ha az árak feltüntetése jól látha-

tó, s egyértelműen azonosítható, hogy melyik termék mibe kerül. A kezdeti tapasztalatok azt mutatják, hogy az üzletek jelentős részében az árfeltüntetések hiányosak, a legtöbb vendéglátóhelyen az étel- és itallapokat nem teszik az asztalokra, az üzletekben egy-egy terméken gyakran többféle ár is szerepel. A próbavásárlások során megállapították, hogy gyakran súlyosan megkárosítják a vevőket. Sok helyütt előfordul az is, hogy az üzletekben az alkalmazott árákról árnyilvántartást nem vezetnek, holott ezt egyszerűen meg lehet oldani, a szállítói számlán kell feltüntetni a fogyasztói árakat. Egyes kereskedők arra hivatkoznak, hogy nem is ismerik az erre vonatkozó előírásokat. Az eddigi ellenőrzések alapján minden második-harmadik üzletben felelősségre kellett vonni a kereskedőket a mulasztások miatt. Kisebbszabálytalanságok miatt 3 ezer forintig helyszíni bírságot szabhatnak ki az ellenőrök, súlyosabb esetekben szabálysértési eljárást kezdeményeztek, itt a büntetés felső határa 10 ezer forint.

Kérés a népszámlálás után

A Központi Statisztikai Hivatal tájékoztatása szerint a terveknek megfelelően február 3-án lényegében befejeződött a népszámlálás az ország legtöbb településén. Budapest és néhány vidéki nagyvárosban azonban a számlálóbiztosok minden igyekezetük ellenére többen kimaradtak az összeírásból. A KSH arra kéri azokat az állampolgárokat, akiket eddig a számlálóbiztosok nem kerestek fel, hogy 1990. február 20-ig jelentkezzenek a lakóhelyük szerint illetékes városi, községi, illetve kerületi tanácsnál, ahol kitöltik népszámlálási kérdőívüket. Az összeírás befejezése után a népszámlálás munkálatainak kevésbé látványos szakasza kezdődik: a kérdőívek összesítése, az adatok feldolgozása. A népszámlálás előzetes adatait a KSH előreláthatóan márciusban hozza majd nyilvánosságra.

Kelet-Európa első magán tv-állomása

A nyugat-lengyelországi Wroclawban kedden elkezdte adását Kelet-Európa első magán televíziós állomása, az Echo TV. A nyolc lelkes wroclawi által alapított és házilag összeszerelt adó naponta hat óra műsort sugároz egy 10 emeletes kollégium tetejéről, és potenciálisan 1 millió nézőhöz szól. A tv-társaság Marek Mlynarczyk vezetésével külföldi támogatás nélkül, két videokamerával, valamint vásárolt és házilag összeszerelt berendezéssel kezdett. Az összeruházás nagysága 150 millió zloty (15 800 dollár). A magán tv első adásában a Szolidaritásról szóló műsorok, utcai interjúk, áremelési tájékoztatók szerepeltek, és volt egy műsor magának a tv-állomásnak a születéséről. Az Echo TV két órát ad külföldi műholdas műsorokból is. A tv-állomás hirdetésekkel szeretne pénzhez jutni. A társaság azt reméli, hogy hirdetéseit és műsorait olcsóbbak lesznek, mint az állami televízióé.

Pinc miniszter nyilatkozata

Bős mégis beindul?

A bős-nagymarosi vízlépcső-építkezés ügyében illetékes csehszlovák szövetségi miniszter a bős létesítmény felépítése mellett foglalt állást. Frantisek Pinc, csehszlovák tüzelőanyagügyi miniszter, aki az átalakított Adamec-kormányban belügyminiszter volt és a CSKP-t képviseli a nemzeti közmegegyezés kabinetjében, kedden azt követően nyilatkozott, hogy helyszíni szemlét tartott a bős építkezésen. Hangzott: tekintettel a munkálatok előrehaladott voltára a bős erőművet meg kell építeni, és ezt a véleményt fogja képviselni a szövetségi kormányban. Megjegyezte, hogy az alacsony vízszint miatt nem tudják a bős erőmű gépeit kipróbálni, így a vízierőművet csak tizennyolc hónapos késéssel lehet beindítani. Kifejtette, hogy a csehszlovák energiaellátás további fejlesztését „az atomenergetika értelmes fejlesztésével” képzeleli el, amely képes kímélni a környezetet. Korlátozzák a hagyományos energiaforrásokat, de az atomprogram biztosítékaként bizonyos hányadukat meghagyják. Pinc Vesely szlovák erdő-, vízgazdálkodási és feldolgozó-ipari miniszterrel részletesen megvitatta a vízierőművek további fejlesztésének problémakörét, és egyetértettek abban, hogy a jövőben ne csak egy miniszter, hanem a pénzügyi és a létrehozandó külön környezetvédelmi tárcák együtt döntsenek a kérdésekben.

Samsungok Jászfényszaruból

Várhatóan áprilistól megkezdte tevékenységét Jászfényszarun a Samsung Electronics Magyar Rt., amelyet az Orion Rádió- és Villamossági Vállalat, valamint a Samsung Electronics Co. Ltd. alapított 50-50 százalékos részvétellel. A jászfényszarui gyár színes televíziókat és egyéb háztartási elektronikai berendezéseket – videomagnókat, rádiókat és mikrohullámú sütőket – gyárt majd hazai és külföldi piacra.

Jelenleg az Orion által apportként rendelkezésre bocsátott területet készítik elő a vegyesvállalat szakemberei, ahová februárban érkezik meg a szerelészrág és a többi gyártóberendezés Dél-Koreából. A gyártást a világhírű cég mérnökeinek közreműködésével indítják meg, s ehhez az új vállalat huszonegy alkalmazottja most sajátítja el a Samsungnál a szükséges technológiai-szervezési ismereteket. A magyar-dél-koreai vegyesvállalat kétszáz dolgozónak ad munkát. Áprilistól két hónapot szánnak a betanulásra, s júniustól már teljes kapacitással termel, évi százezer tv-készülékkel állít elő az üzem. A Jászfényszarun gyártott készülékekkel elsősorban a hazai vásárlók igényeit szeretnék kielégíteni, igazodva a fizetőképes kereslethez. Emellett a vegyes vállalat termékeinek csaknem egyharmadát Nyugat-Európába exportálja a Samsung értékesítési hálózatán keresztül.

A kormány cselekvőképessége és a gazdaság

Néhány napja, hogy az Országos Tervhivatal és más főhatóságok, valamint a Soros Alapítvány által támogatott úgynevezett Híd-csoport szakértői megvitatták azokat a gazdaságpolitikai teendőket, amelyek megtétele elengedhetetlen ahhoz, hogy a gazdaság működőképes maradjon a választások után megalakuló új kormány hivatalba lépéséig tartó mintegy 100 napos periódus alatt. Mi várható a választások után; áthidalható-e a régi kormány hivatalból való távozása és az új hivatalba lépése közötti időszak a magyar gazdaságpolitikában anélkül, hogy ellenőrizhetetlené válnának a gazdasági folyamatok. A kérdésekre Báger Gusztáv, az Országos Tervhivatal közgazdasági főcsoportfőnöke válaszolt. Az alkotmány szerint a hivatalban lévő kormány mindaddig teljes jogkörrel működik, amíg az új Parlament által választott kabinet át nem veszi az irányítást. Ha a Parlament megvonja a bizalmat a kormánytól, akkor az ügyvivői minőségben működhet tovább. Ez azonban megszorításokat tartalmaz tevékenységére: ilyenkor a Minisztertanács nem köthet nemzetközi szerződéseket és rendeleteket is csak akkor hozhat, ha erre törvényi felhatalmazást kap. A kormány

csak akkor maradhat cselekvőképés, s irányíthatja a gazdasági folyamatokat teljes felelősséggel, ha a választások utáni új kormány hivatalba lépéséig élvezzi a honatyák bizalmát. Ez azért fontos, mert az ország számára létfenntartású gazdasági intézkedéseket kell meghoznia. Ebben az időszakban válnak ismertté az elmúlt év gazdasági eredményei, amelyek esetleg gyors intézkedéseket tesznek szükségessé. Ugyancsak márciusig kötik meg azokat a nemzetközi magánjogi és államközi szerződéseket, amelyek jelentős mértékben befolyásolják az egyes ipari ágazatok és a vállalatok működését. Kiemelt figyelmet érdemel a kritikus helyzetben lévő gépipar: a ruhezexportra számító vállalatok termelése visszaesett. Fennál a veszélye annak, hogy ez termelésesökkenéshez vezet más ágazatokban is.

A gazdasági működőképesség fenntartására márciusig kell meghozni azokat az intézkedéseket is, amelyek a Nemzetközi Valutaalappal való előzetes megállapodásunk teljesítéséhez szükségesek. A megszületett IMF-szándékával alapján a kormány megkezdheti a tárgyalásokat a Közös Piac által nyitandó egymilliárd ECU-s kölcsön első részletének felvételéről is. Mindezeket csak egy teljes mértékben cselekvőképés kormány tudja végrehajtani. Emellett egy sor olyan intézkedést is meg kellene hoznia a Minisztertanácsnak, amely csak parlamenti támogatással lehetséges, ilyen például a pénzügyi rendszer megerősítése a struktúraváltás érdekében, és a felszámolásról szóló törvényerejű rendelet módosítása. Ha azonban a Parlament a választások előtt megvonná a bizalmat a Németh-kormánytól, vagy közvetlenül a választások után olyan helyzet alakulna ki, hogy – hosszabb időre – korlátozódna a kormány jogköre, akkor csak korlátozott lehetőség lenne a sürgető gazdasági intézkedésekre. Ezért mindenképpen kívánatos lenne, hogy a jelenlegi kormány a választásokat megelőző és az azt követő átmeneti időszakban parlamenti támogatást kapjon. Ez is feltétele annak, hogy megőrizzük a gazdaság működő- és fizetőképeségét. Mindenképpen gondoskodni kell arról, hogy az átmeneti időszakban fennmaradjon az államigazgatási apparátus működőképessége, mert éppen ebben az időben lesz nagy szükség szakutadásra.

(MTI)

A VILÁGGAZDASÁG HÍREI

– Negyedmillió dollárt fizet egyetlen értékes kaktuszért az, aki Arizonában megszegi a tilalmat, és gyökerestől kiássa. A pénzbüntetés mellé még tízévi szabadságvesztés is járhat. A drákói intézkedések ellenére mindig akadnak olyanok, akik vállallják a kockázatot, és a ritka kaktuszok eladásával kívánnak busás összeghez jutni.

– Portugália területének megfelelő kiterjedésű öserdőt írtottak ki tavaly Brazíliaiban, ahol „bolygónk tüdeje” 90 ezer négyzetkilométernyi területtel lett kisebb. A brazil környezetvédelmi intézet közölte, hogy különleges alakulatok járják az öserdőt, és igyekeznek megakadályozni irtását. Jelenleg 250 terepjárával és két repülőgéppel rendelkeznek, s a közeljövőben négy helikopter is segíti majd munkájukat.

– A Szovjetunióban is elindult hódító útjára a nyugati, üzleti tranzakciókat imitáló, versenyképes, egészséges gazdálkodói gondolkodást elősegítő társasjáték, amelyet másutt „Monopólium” vagy „Biznisz” néven ugyancsak ismernek. Cirill betűs változatát a brit Parker Brothers cég gyártja.

– Nem kell aggódniuk a dél-tiroli olasz szállodatulajdonosoknak, hogy hó hiányában nem jönnek a turisták. Annyi hóigényt szereztek be, hogy minden lejtőre jut a műhóból. Természetesen ebben az esetben is

szükséges, hogy a hőmérő higanyszála fagypontra alá süllyedjen.

– Takarékosági megfontolásból csökkenti adását és elbocsátásokhoz folyamodik a BBC. Az ismert brit rádió- és tévéállomás 1993-ig évi 75 millió fontot kíván megtakarítani. Ennek érdekében jelenlegi 27 ezer alkalmazottjának ötödét küldi el.

– A dohányipari termékek reklámozásának teljes betiltását javasolta az Európai Közösség valamennyi országában az Európa Parlament környezetvédelmi, egészségügyi és fogyasztói érdekvédelmi bizottsága. A tilalmi javaslatot, amely 1991-től lépne érvénybe, márciusban terjeszti az Európa Parlament plenárius ülése elé.

– A leningrádi nemzetközi szórmeárvetésen 24 ország 255 cégének képviselői a legmagasabb árakat az asztrahánért és a cobolypremért fizették. A legnagyobb mennyiségű szórmet angliai, japán, olasz és amerikai cégek vásárolták.

– Az NSZK állampolgárai a világon a legtöbbet költenek külföldi utazásra. Főként Olaszországot, Ausztriát, Spanyolországot, Franciaországot és Jugoszláviát kedvelik a nyugatnémet turisták – a Dresdner Bank tanulmánya szerint.

– A Frankfurter Allgemeine Zeitung apróhirdetéseit között szerepelt a hír: 50 ezer dollár kiküldési árral árverésen adják

el Sztálin szobrát, melyet nemrég bontottak le Zabreh csehszlovákiai városban. A kezdeményezők a befolyt összeget kórházak támogatására óhajtják fordítani, s így reklámozzák árujukat: „Aki megveszi a szobrot, nemcsak egyedi tárgy tulajdonosa lesz, hanem a csehszlovákiai népek szabadságért és demokráciáért folyó harcát is támogatja”.

– Az elmúlt esztendőben 3 975 902 jármű hagyta el a Toyota japán gépkocsigyártó cég vállalatának kapuit. 3 055 000 személygépkocsit, 920 801 autóbust és tehérgépkocsit gyártottak. Külföldön összesen 1 669 130 járművet, belföldön 2 308 863 gépkocsit adtak el.

– 178 százalékos növekedést mutat Törökország 1989-es idegenforgalma 1988-hoz képest. Összesen négy és fél millió turista kereste fel az országot tavaly. A turizmusból származó bevételek csaknem két és fél milliárd dollárt tettek ki.

– Az amerikai közönség ismét nagy kedvvel jár a moziba: tavaly rekordösszeget, 5 milliárd dollárt hagytak a nézők a filmszínházak pénztárainál. A legnépszerűbb filmek a Batman, az Indiana Jones és a Halált hozó fegyver valamint más kalandfilmek voltak. A legsikeresebb filmstúdió a Warner, amely egymaga a bevételek 17,1 százalékát kapta.

Gazdaságpolitikai rovatunkat szponzorálja az M & M Szoftverház Kft.

A vörös birodalom peremén III.

Csendes fojtogatás Angolában

Vékony füstoszlopok emelkednek az égnek a kis tábortüzekekről végig a cambambeai nagyfeszültségű távvezetékek mentén egészen Luandáig: az őrség csoportjai főzik sovány ebédjüket. A vastag vezeték fémesen húzódik végig a tájon, amely itt a közeli Dembos hegység dzsungeléről lassan a partvidék szavannájára vált át. Luandától 120 kilométerre délkeletnek, a Zenza do Itombe nevű városka közelében mindjárt három fontos célpont is akad a kommunista kormány ellen fölkelt Unita gerillamozgalom harcosai számára, és mindhárom erősen sebezhető. A Luandát Angola déli és keleti részével összekötő vasútvonallal és aszfaltúttal párhuzamosan fut a két nagyfeszültségű távvezeték, amelynek felrobbantásával a fölkelők napokra, sőt hetekre is megbéníthatják a főváros iparát.

Támadás alkonyat előtt

A gerillák nemcsak költséges termelési kieséseket okoznak az áramellátás megszakításával, hanem egyúttal annak is nyilvánvaló jelét adják, hogy ott állnak Luanda kapui előtt. A Fapla, az angolai kormányhaderő egy brigádot állomásoztat Zenza do Itombében, ennek a feladata az elektromos berendezések védelme. A távvezeték minden egyes tartóoszlopát aknamező veszi körül, ez előtt szabályos távközökre őrség, állásait megint aknák gyűrűje biztosítja. Nappal a Fapla katonái biztonságosan érzik magukat, mert eddig az Unita csak kis kommandókat vetett be, amelyek az éj leple alatt mindig egy vagy két tartóoszlopot robbantottak csak föl. Úgy lehet, a katonák egyike sem sejtje ezen a napon, hogy a környező dombokról hatszáz partizán figyelő szeme követi minden mozdulatukat.

Késő délután aztán a gerillák egyszerre három irányban támadnak, bízva abban, hogy a kormány légierejének nem lesz elég ideje ellencsapásra még az alkonyat leszállta előtt. Több mint két óra telik, mire az utolsó lövészárkot is birtokukba veszik és míg a kormánykatonaság oly messzire visszahúzódik, hogy a felkelők utat

vághatnak az aknamezőkön át a tartóoszlopokhoz. Fémkutató detektorokkal és szurnyokkal tapogatják le a talajt a beálló sötétségben, mielőtt a tölteteket elhelyezik. Miközben az Unita harcosai a késő éjszakai órákban – zsákmánnyal alaposan megrakodva – visszamenetelnek támaszpontjaikra, a távolból hallhatják a tompa robbanásokat. Másnap reggel – várakozásuktól eltérően – nem bukkannak föl harci helikopterek, és a rákövetkező napokban is tiszta marad az ég az őserdő fölött, amelynek bozótja rejti őket.

Az angolai kormányhadsereg légiereje sokat veszített ütőképességéből, mióta a két évvel ezelőtti Lomba-ofenzíva során érzékeny veszteségeket szenvedett. A Stinger-rakétáktól féltve, amelyeket Savimbi gerillái az amerikaiaktól kapnak, a pilóták épp csak a fák koronája fölött repülnek, így aztán képtelenek földéríteni az Unita-harcosokat a földön. Kubai támogatóik folyamatos távozásával az angolai technikusok mind kevésbé képesek üzemi állapotban tartani a modern szovjet gépeket. És a végtelen angolai szavannák, bozótosok és őserdő fölött csak ritkán tűnnek föl harci repülőgépek vagy helikopterek.

A nehezen járható Dembos hegység kedvező fekvése a gerilláknak lehetőséget kínál arra, hogy bizonytalanná tegyék a közlekedést a Luandába vezető valamennyi úton. A kormánycsapatok az egész ország területén csak nagyobb konvojokban mernek mozogni. A főváros környékén ezeket gyakran a namíbiai SWAPO partizánjai vagy a dél-afrikai kormány ellen küzdő ANC emberei védelmezik, avagy éppen katangai zsoldosok. A jobban kiképzett és lelkesebben harcoló SWAPO- vagy ANC-katonák jóval veszélyesebb ellenfelei az Unita-gerilláknak, mint a Fapla kényszerrel besorozott, harcra kedvetlen emberei.

Ha mind elmentek a kubaiak...

Nyitott kérdés, hogyan kívánja pótolni a marxista kormány ezeket a megbízható segédcsapatokat Namíbia függetlenné válása és a kubaiak kivonulása után.

Csendes óra (Marie-Laure de Decker felvétele)

mulása után. Katonai helyzete úgy megromlott, hogy például a Luandát az északi tartományi központtal, Uigével összekötő aszfaltút már nem mindig járható. Hogy a rajtaütéseket elkerüljék, az utánpótlást szállító oszlopok a jóval biztonságosabb, de 200 kilométerrel hosszabb utat veszik igénybe. A forgalom fontos tengelyei mentén mindenütt aknákat telepített a katonaság, ahol a terep adottságai folytán rajtaütések várhatók, ám az Unitának mégis újabb meg újabb konvojokat sikerül megsemmisítenie.

Luandán kívül a Fapla számos kisebb támaszpontot tart fenn, amelyek azonban többnyire teljesen el vannak vágva a külvilágtól, és csak szóránynosan kapnak utánpótlást. Az ilyen elszigetelt helyőrségek ellátásáért nagy véradót kell fizetnie a hadseregnek. Néhol a szállítás csak helikopterekkel lehetséges. A kormányzat e bázisok közvetlen környékén telepítette le azt a lakosságot, amelyet korábban elhajtott törzsökös betelepüléseiről. Nagy kiterjedésű területek néptelenné tételével próbálja a MPLA (az angolai kormánypart) kiéheztetni a felkelőket. Az így áttelepített lakosságot könnyebb ellenőrzés alatt tartania és agymosásban részesítenie. A kormány „önvédelmi csoportokat” szervezett ezekből az emberekből, fegyvert is adott nekik, de ezek a csoportok nemigen váltak be eddig a „terroristák és banditák” elleni harcban.

Ezek az ún. védelmi településeken túl a katonaság a dzsungel minden ösvényét elaknásítja, hogy a partizánok észrevétlen előjutását meggátolja és lehetetlenné tegyen minden kapcsolatot köztük és a lakosság között. Az aknásítás azonban ritkán történik tervszerűen, ezért előfordul, hogy a Fapla katonáit saját aknáik tépik szét. A legtöbbet azonban a polgári lakosság szenved ettől. A robbanások életben maradt áldozatait aztán mint „az Unita akna-terrorjának áldozatait” mutatja be a kormányzat a gyanútlan újságíróknak, megfélemlítve arról, hogy minden logikának ellentmondana, ha a gerillák épp azokra az utakra telepítenének aknákat, amelyeket maguk használnak.

A tűszűrés taktikája

Az Unita olykor rajtaüt a szétszórt órállásokon. Többnyire nem azért,

hogy birtokában tartsa ezeket a kis területeket, inkább csak hadianyag zsákmányolása végett, és azért, hogy tűszűrésokkal gyöngítse a kormányhadsereget. A harc a Fapla demoralizált csapataival rendszerint csupán percekig tart. Ezért mindkét oldalon csekély a veszteségek, a gerillák jobbra néhány sebesüléssel megússzák. A Fapla gyöngeségének az egyik oka alighanem a rossz ellátás. Egy hadifogoly elmondta: 14 éves korában kényszerítették a hadseregbe; öt évig szolgált egy Luanda környéki helyőrségben, és ezalatt kénytelen volt gyomot irtani a helybeli parasztok földjén, hogy valami ennyit kaphasson. Más katonák – mint elmondta – maniókagyökereket lopkodtak a földekről. A megfélemlített fiatal katonán látszott, nem tudja miért is folyik ez a háború.

Habár mindkét hadviselő fél azzal vádolja a másikat, hogy az lerombolja a falvakat és lemészárolja a lakosságot, Angola északi részén nincsenek sem lebombázott, sem fölégetett falvak. Sok falu mindemellett üresen áll és házai omladoznak, mert az emberek a városokba vagy az erdőbe menekültek a háború elől. Kétségtelen, hogy a falusi lakosság nagy része támogatja az Unitát. Élelmiszert és az ellenségre információkat a parasztoktól kapnak a fölkelők, mert azok rendszerint az erősebbhez hajlanak. A városokon kívül a partizánok szinte szabadon mozoghatnak. Régen elmúltak azok az idők, amikor a kubaiak és a Fapla csapatai üldözőbe vették őket. A kubaiak visszahúzódtak a nagyobb városokba és már alig vesznek részt a harcokban.

Az Unita viszont annál inkább láthatóvá lett: jól szervezett, ütőképess gerillahadsereggé vált, mely az ország minden részén rendelkezik támaszpontokkal, és katonailag többé nem győzhető le. Amíg az amerikai fegyverszállítványok tartanak, addig Savimbi, az Unita vezetője továbbra is a városok bekerítésére fog törekedni. Az afganisztáni mudzsahidok tapasztalatai megmutatták azonban, hogy nehéz és veszélyes váltás a gerillaháborúról átérni az állam hatalmi központjai elleni hagyományos háborúra. Úgy tűnik, Angolában még nem jött el ennek az ideje.

(Az NZZ nyomán: Gadó György)

A külföld a szovjet csapatkivonások magyar kezdeményezéséről

A londoni The Times-ban (jan. 19., 7. o.) Michael Evans a magyar kezdeményezést azért is jelentősnek tartja, mert Varsói Szerződés-tagország először nyújtott be önálló javaslatot a bécsi Európai Hagyományos Fegyverzet Távnyúlásokon Moszkva előzetes hozzájárulása nélkül. A cikkíró úgy látja, hogy a magyarok felgyorsított napirendje nyilvánvalóan a csehszlovák követelésekre való reagálás, de míg ők csak kétoldalú tárgyalások útján, addig Magyarország a maximális hatás érdekében a nemzetközi fórumon is felvetette a kérdést. Moszkva nem helyesli a magyar kezdeményezést. A második magyar javaslat az idegen csapatok állomásoztatásáról jóval kisebb kontingenst ajánl, ami egyezhet a Bush-adminisztráció véleményével, de valószínűleg a NATO elutasítására talál a nem amerikai csapatok létszámkorlátozását illetően.

Ugyancsak a The Times Jan. 22-én arra figyelmeztet, hogy a Vörös Hadsereg visszavonulásával elégedetlen tisztek nagyszámú hazatérése csökkentheti Gorbacsov biztonságérzetét.

A bécsi Die Presse-ben Jan. 24-én Martos Péter azt jósolja vezércikkében, hogy Magyarország az egykori keleti tömb országainak versenyében hosszú stagnálás után megint egy lépéssel előbbre jár, és előreláthatólag elsőként szabadul meg a Vörös Hadseregtől.

PROFÉTA JÁR KÖZÖTTÜNK

Nincs mese, nincs helye kételkedésnek, végre egy valódi próféta jár közöttünk. Ismerjük jól, legalábbis ismerni véljük, s ahogy prófétáknál lenni szokott, amit nem tudunk róla, azt hozzápótoljuk képzeletünkkel. A próféta civilben jött, öltönyben, nyakendőkben és ugyanazt a nyelvet beszéli, mint mi, csak annyival titokzatosabb nálunk, hogy egy másik nyelven is beszél, amit nálunk nem nagyon értenek. Az olvasó természetesen tudja, kiről van szó, arról az emberről, aki Madách tételét tette ad acta, mert bizony kakas szavára kezdett virradni, annak a bibliai gondolatnak legnagyobb példájára, hogy ha egyetlen igazat talál az Úr, akkor megmenti a népet.

A nép hálás, valószínűleg még mindig zúgna a taps, ha a műsorvezető többszöri közbeszólására nem maradnának szétnyitva a tenyerek. Nincs vita és nincs mese, napjaink legnagyobb magyarja jár itt közöttünk, az ember, aki egyszerűen, természetesen cselekedte azt, amit hagyományos, sokféle parancstól torzított nemzedékünk már nem merne cselekedni. Tőkés László nem egyszerűen a romániai forradalom megszólalt hajnalhirdetője, hanem egy elfelejtett emberi erkölcsiség magányos követe is. Ez az erkölcsiség érdekel, mert ezek szerint követhető. Ha pedig így van, akkor néhány tetteteket újra kell értékelnünk. Először is azoknak, akikből nem lett szószóló. Akiknek exodusát a hagyományos értékrend szerint mindenki elfogadta, hiszen irracionális volt azt képzelni, hogy egyetlen ember felszólalhat az őrült rendszer ellen. Nem várta senki senkitől, s lám itt jár közöttünk egy ember, akiről nem születtek nagy szavak, senki nem nevezte ki az erdélyi magyarság lelkiismeretének, senki nem tartotta üldözött zseninek, csak egyszerűen megcselekedte azt, amit egyszer valakinek meg kellett. Soha

többé nem tisztázhatja senki saját lelkiismeretét, mert voltak, akiktől sokan várták, hogy Tőkés Lászlóvá váljanak, és helyette a könnyebb utat választották. Nyilvánvalóan nem akarok senkit elítélni azért, mert nem volt hajlandó hőssé válni. Az, hogy valaki nem képes két fejjel kiemelkedni a korból, nem bűn, mert a csoda nem várható el. Mégis... hibás lenne elfeledni csak azért, mert néhány nagybecsült barátunkról is szó van, hogy ezzel a gesztussal átíródik egy erkölcsi világrend, s ami tisztességesnek látszik Tőkés előtti időt tekintve, az Temesvár óta csak elfogadható, tudomásul vehető. A lelkiész nem egyszerűen önmaga és népe helyett cselekedett, hiszen ez utóbbi megfogalmazás túl általános, hanem néhány kiváló, de vele erkölcsi értelemben e tettetől kezdve mégsem mérhető néptársa helyett is.

Féltem őt. Tudom, aki ilyen bátor, annak nincs szüksége senki féltésére. Tőkésnek a bátorság nem virtus, hanem egy Istenbe vetett hit adta erő, az „Itt állok, másképp nem tehetek” egyértelmű sorsválasztása. Nehezen utánozható, sehol el nem sajátítható képessége az embernek, azoknak a keveseknek, akiket egy kiváló társam nem igazán pontosan, de nagyon találóan erkölcsi zseniknek nevezett. Ha a zseni is ember, aki valamely dologban egészen rendkívüli képességekkel rendelkezik, akkor Tőkés László erkölcsi téren valóban zseninek tekinthető. Nem tudom, mennyit jelentene nekik, de azt a bizonyos díjat neki kellene adni. Vagy inkább a becsületrendet. Ezért féltem. Nem a Securitatétól, hiszen a Vezér janicsárjai egyre kisebb tüzérvél rendelkeznek, s a lelkiész hatalmas hite még velem, a részben hitetlennel (pontosabban a hozzá képest hitetlennel) is elhitheti, hogy nem eshet baja, s ha röppályára is indul néhány orv golyó, csak jobb sorsra érdemes

fák kergét fogja eltalálni. Én a tegnapig érvényes erkölcsi rend bajnokaitól félttem.

Egy kornak óriásokra volt szüksége és óriásokat termelt. A mondat ismerős, szerzőjének tehetségéhez kétség nem fér, ám ahhoz sem, hogy tanítása, mint minden hasonló nagyságrendű társadalomelmélet, utópiának bizonyult. Mi, akiknek nem adódott óriásokat vágyó pillanat, hosszú ideig mormoltuk: a kornak törpéket kellett szülnie és hemzseg a szmőrföktől, legfeljebb a mieink nem olyan szeretnivalóak, mint Okoska és a többi hupikék tünemény. Tettük és el is fogadtuk, hogy ez egy ilyen kor, s ezzel mindent el is intéztünk. Ha politizálni akartunk, beléptünk az MSZMP-be (az első személy nem az egykori párttagságot jelöli, hanem az így gondolkodók iránti toleranciámat), hátha belülről is lehet, aztán ha nem lehetett, akkor belenyugodtunk, hogy nem lehet, és megpróbáltuk másképpen. A magánéletben, a szakmai előrelépésben, vagy egyszerűen sehogy sem. Ha véletlenül valaki a kisegérre ágyúztató hatalom útjába került, mert mondjuk aláírt valamit, ami civilizált országban egyáltalán nem bűn, akkor az már hős volt, mert ez volt a szembenállás legjelentősebb deklarációja. Aki úgy érezte, hogy végképp nem megy, az hosszabb időre eltávozott hazánkból, s onnan küldözgette javaslatait. Olyan országban éltünk, ahol már az is bátor ember volt, aki nyilatkozott a Szabad Európának. Innen ered, hogy féltem Tőkés Lászlót. Mi ugyanis hozzászoktunk ehhez és értékrendet alapoztunk rá. Ennek lényege, hogy minden segédpont kiütésnek számít, s ellenfél híján egy ötvenhatban levert vörös csillag már öröklétre kvalifikál. Ma már jelentős személyes érdekek fűződnek ahhoz, hogy ne zavarjuk a hősök köreit holmi hősiességgel. Persze, az emberek tudata ugyanakkor vonzódik a makulátlan hősközhöz, hiszen bennük saját égi másukat, legjobb képességeinek beteljesülését látják – ha a hős elég messze van. Ahogy néztem ezt az Isten előtt önkéntelenül kissé meghajló embert, az volt az érzésem, szinte elnézést akar kérni a többiektől. Mennyivel magabiztosabb és profibb volt a nyári, Isten nevében zajló világ-cirkusz prédikátora, aki jó üzletemberként igyekezett minél többet nyújtani az érte elzarándokolóknak! Hozzá képest szinte szegényesnek tűnt az az ember, aki egyedül mert nyíltan szembebeszél a gonosszal.

Mi lehet vele?

Othonában esetleg megválasztják püspökké. Könnyen lehet, hiszen elődje csupán arra adott példázatot, hogy bizonyos rendszerekben az eskü is kevés, s Isten nem személyesen választja ki szolgáit, hiszen a Jézus Krisztus nevű vándorpredikátor aligha vette volna fel tanítványnak Papp László nagyváradi püspököt. Ha így lesz, Tőkés László megpróbálja majd a lehetetlent: erős, saját bátorságával felvértezett közösséget formálni egy demoralizált közösségből. Van viszont egy valóságos veszély, amit szándéka ellenére kiprovokált magának: hogy politikai szerepet vállaljon. Nem lenne szerencsés. A kelet-euró-

pai politikához Tőkés túlzottan tisztességes. Aki a mindenséggel méri magát akkor, amikor egy minden bizonnyal nagyszerű mozgalom vezetőivel kellene, az általában egy idő után feleslegessé, sőt kellemetlenné válik. Eből táplálkozik az én félelmem vele kapcsolatban. Most jó, hogy van ki elé leborulni. Ma ő a karácsonyi jelkép. Holnap azonban sokan lesznek, akiknek kellemetlen, hogy akadt valaki, aki ország-világ előtt jelentősebbnek mutatkozott náluk. Valószínűleg kinevezik majd ünnepi embernek, aki nem a realitásokról indul ki, esetleg megteszik valamilyen tisztségre. S itt jön Tőkés László legnagyobb csatája. Eddig a nyíltan ördögi ellenféllel küzdött, s győzte le a legyőzhetetlent. Most látnia kell, hogy sokan csak azért állnak be hatalmas árnyéka mögé, hogy ne az ő szemükbe süssön az új nap fénye. Még rosszabb, ha az árnyékban állók megünják az árnyéket, s fellázadnak ellene. Nagyon rossz lázadás lenne. Van már néhány ilyen eset a magyar történelemben. Hogy csak egyet említsék: a század legtitesebb magyarját, Károlyi Mihályt többen nevezték ki nemzetvesztőnek, mint a valódi nemzetvesztőket. Polgári pártok asszisztáltak Rákosinak ahhoz, hogy a háború utáni első magyar köztársaság elnöke ne lehessen az az ember, akinek demokratikus választásán akkor – most és mindörökké – ellenszavazat nélkül kellett volna elnyerni az elnöki széket. Azt, amelynek rangját éppen az ő személye adhatná.

A nagyság nehezen viselhető, s most vitán felüli nagyság született. Bizakodom, a jelen legnagyobb magyarja képes lesz felismerni, hogy nehez útja nem ért véget, s újabb veszélyek leselkednek rá. Hiszen csupa olyan ember veszi körül, aki jól vagy rosszul, de beletörődött abba, amibe talán semmilyen áron sem kellene sohasem. Ha valami, ez megkülönbözteti Tőkés Lászlót minden honfitársától, s aki megkülönböztetett, annak nincs könnyű sorsa. Szerencsére a bibliaolvasónak minden nap kezébe kerül egy történet, mely arról szól, hogy volt valaki, aki magára maradt erkölcsiségével. Nem udvariaskodó és nem sanda a párhuzam, hadd mondjam ki én, aki annyi mindenkiben kerestem, és sajnos, találtam hibát: egy krisztusi méretű ember jár városról városra közöttünk.

Helyezte ezért veszélyes. Igaz, nemsokára visszatér oda, ahol még sokáig hatalmas tettek kellene ahhoz, hogy meginduljon a karácsonyi újjászületés utáni valódi élet. Visszatér oda, ahol egészen mások a méretek, ahol valóban nagynak kell lenni a nagysághoz, s nem elég csupán kevésbé kicsinek mutatkozni. Ott él majd, ahol ekkora tettekre van szükség ahhoz, hogy ledőljenek egy hazug világ áldozatokból épített falai. Van dolga elég, így talán mégsem kell féltennem, hogy elirigylik sorsát a hozzá képest törpék. A nagyságnak van egy előnye. Nem felérhető. Igaz, nem is követhető. Így továbbra is büszkének lehetnek magukra a többiek. Amikor rájuk gondolok, úgy vélem: jó lenne, ha a próféta közöttünk maradna. De akkor nagyon félténem.

Siposhegyi Péter

Mintegy 3500 jogszabályt rostál át májusig a kormány gazdasági deregulációs tanácsa. „Halál”, azaz hatálytalanítás vár az atyáskodó államot kifejező, az elosztásra épülő, az életképtelen szervezeteket életben tartó és az európai jogszabályoktól idegen rendelkezésekre.

Nem lévén már Elnöki Tanács, hatáskörünk a minisztertanácsi rendeleteknél véget ér – mondta a Dátumnak dr. Bosánszky Lajos, a Minisztertanács deregulációs tanácsának titkára. – Pedig a gazdaságnak is megvan a maga sarkalatos törvényei, amelyek módosításával már most késésben vagyunk, ha azt nézzük, más országokban hol tartanak a közös piaci jogrendszer és a belső jog ellentmondásainak feloldásában.

Milyen törvényalkotási sorrendet javasolnak a tanács tagjai?

Leghamarabb a Polgári Törvénykönyvet kellene az alkotmányhoz igazítani. A voltaképpen 31 éves Ptk. kényszerpályára viszi a szerződési szabadságot, nehezíti a tulajdonnal való korlátlan rendelkezés és a haszon-

Jogszabály-korszerűsítések

Az ellenzék lassúnak érzi...

szerezés jogát. A polgár felelősségét kifejező szabályok elavultak benne. Tegyük fel például, valaki magozott meggybefőttet vesz, ám egy mag a gyümölcsben marad és kitöri a vevő fogát. Ma bajos ilyen esetekben kártérítéshez jutni. Lehet, éppen a termék-felelősségi rendszerhez hasonló joghézag fogja megműsíteni egy külföldi tőkés magyarországi beruházását.

A Ptk-nak is megvannak a maga „végrehajtó” jogszabályai...

Amelyek megfojthatják a Ptk-t. Például a szövetkezeti törvény szerint szociális szövetkezetet nem lehet alapítani. De miért e korlátozás? Nem állhatnak meg a lábukon a vállalati törvény és a közszolgáltató szféra energetikai törvényei sem. Harmadsorban egy magántulajdonos nem viseli el, ha neki előírják, mikor tartson emelőlép-

ügyintézőt, belső ellenőrt, személyzeti osztályt. Sajnos, a dereguláció során is érződik a minisztériumi szakapparátusok elbizonytalanodása. Vagy úgy, hogy az istenért sem mernek hozzányúlni egy idejétmúlt rendelethez, vagy pedig legyintgetnek: tőlük ugyan jöhet már a vízözön is...

A most kezdődött nemzeti csúcstalálkozó előtt megkérdeztük a várható „törvényalkotási szünetről” a másik oldal, az MDF és az SZDSZ egy-egy vezető közgazdász szakértőjének véleményét is, akik közreműködtek pártjuk gazdasági programjának megszövegezésében. Feltételezhető, hogy ezért van törvényalkotási szünet, tehát az új parlament feltehetően először a politikai átmenethez szükséges törvények megalkotásához fog majd hozzá.

Dr. Szabó Tamás (MDF): – Szakértői szinten nem szabad törvényalkotási szünetet tartani. Elengedhetetlen folytatni a törvényelőkészítést a privatizációról, az alkalmazotti tulajdonlásról. Elő kell készíteni a teljesen szabadjára engedett állami szektor körülbástyázását; a tulajdon rendelkezési joga, a vezetői jövedelmek szabályozása feltétlenül ilyen kérdés.

Dr. Juhász Pál (SZDSZ): – Mi szeretnénk felgyorsítani a deregulációs tanács munkáját, máskülönben egyetértünk a működésével. Fontosnak érzem, hogy a szabványosításban is harmonizáljunk a Közös Piac országaival. Gyakorlati példa: egy NSZK-ban vett video nem szól Magyarországon, csak akkor, ha úgymond áthangoltatjuk. A KGST-szabványok miatt vállalatunk kooperációképtelenek lehetnek, s ez például kihathat az autódíszeszerelő üzemekre éppúgy, mint a távközlési hálózat rekonstrukciójára.

V. Paizs Gábor

Már itt tartunk?

1.

Egyik városunkban az MDF megyei vezetősége kihelyezett egyeztető tárgyalást tartott, napjaink aktuális kérdéseiről, a választási hadjárat előkészítéséről, képviselőjelöltek kiválasztásáról s minden olyan kérdésről, amely a gondolkodó emberek többségét manapság foglalkoztatja.

Az ország nehéz helyzete is teretkérült, hiszen ki az, akit nem érdekel a naponta változó árak megállításának a lehetősége, ki ne szeretne megbizonyosodni arról, hogy léte, élettére, tartalmában és formában belátható időn belül stabilizálódhat(na).

A jobbító szándékkal vitatkozó gépkocsival érkeztek a vita színhelyére, s míg odabent folyt az eszmecsere, addig a közelben parkoló autójukból ismeretlen tettesek kiszívták az üzemanyagot.

Egyelőre úgy tűnik, megszapordtak a büncselekmények, legfeljebb az elkövetések módja és jellege válik az anyagi haszonszerzés céljából mármár kislitlívé.

2.

Egy üzlet bejárati ajtajának speciális típusú zárja elromlott. Barátok és ismerősök hada próbálta megtalálni hasonmás pártját, de égen-földön nem lelték. Egy ügyes lakatos kifundálta, hogyan lehetne megreparálni. A próbálkozás – egy kis malortól tekintve – sikerrel járt. A fűrója által keletkezett rezonanciától ugyanis az ajtó üvegtáblája nem bírta, önként távozott a szorító keret fogságából. Az ügyes kezű lakatost mardosta a lelkiismeret, megpróbált hasonló üvegtáblát felhajtani. A próbálkozás Hencidától Boncidáig nem, de egy városunkban mégis sikerrel járt. A tulaj ugyan szabin volt, de szállítással, beépítéssel együtt vállalta – 3850 forintért.

Számlát tud adni? – kérdezte a lelkiismeretes lakatos.

Tulajdonképpen mire van szüksége, üvegre, vagy számlára? – válaszolt a szolgálatkész üveges.

Berg Endre

A TROTTY KLIKK TRÜKKJE NYERS NEM KÉRT A SZOCIALISTA MAGYARORSZÁGBÓL

Ma féltreállították az ország... (Small text describing the image and the article's context.)

Tele vannak a pletykalapok (az a kettő) Nyers Rezsővel. Nézzék csak olvasóink, az első képen a PSZT Magazinban, a második képen pedig a Kacsza Magazinban szerepel. A két fotó majdnem ugyanaz. A véletlen műve lenne, hogy a két újságban megjelent Nyers-történet címe pedig szó szerint megegyezik. (Bocs, a PSZT-nél egy kérdőjelre is futotta.) Az ominózus szalagcím: Nyers nem kért a szocialista Magyarországból(?). A másik szlogen: avagy a trotty tanács gondolt mást? (Ugyanez a Kacsában: A trotty klikk trükkje.) Ja, és a két pletykalapban megjelentetett sztori is ugyanaz, csak éppen másképp fűzték a mondatokat. (Lehet, hogy szerző is csak egy van?)

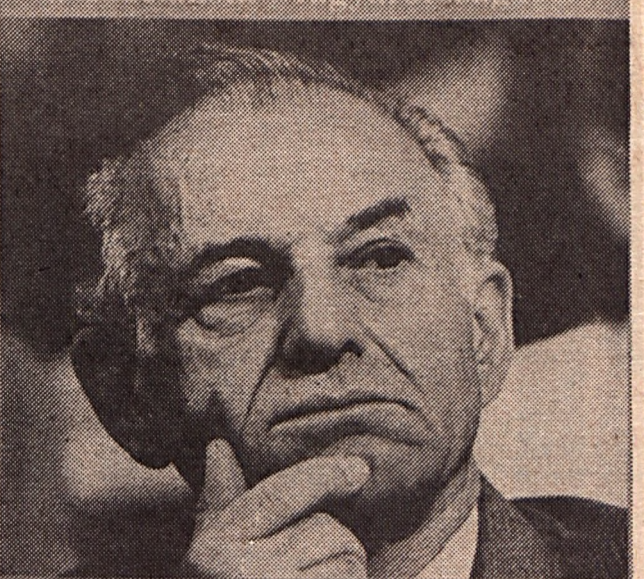
Mi történt? Plagizálunk, plagizálunk? Lopunk, lopunk? Ötletekért nem mennek a szomszédba a Kacsások. Történt ugyanis, hogy a főszerkesztő nyilvánosság előtt is ismeretes tetteit megelégette a kiadó cég, és mezenstette. Nem keseredhetett el túlságosan, mert 1990. január 27-én piacra dobta a nevével fémjelzett, a Kacsára rémesen hasonlító új pletykalapját, a PSZT Magazint.

Pszt!, ez Kacsza!

(Csak ötven fillérral drágább, mint a Kacsza, a tartalma, a színvonal, a tördelés, a meztelen nők és férfiak aránya a korábban botrányokat keltő első hazai pletykaújsággal azonos.) Nos, új kiadó, új stáb, új cím. A nyomda, a tördelészerkesztő, a fotórovat vezetője ugyanaz. Véletlen? A, dehogya! A jól bevált, bizonyára busás jövedelmet hozó Kacsát meg kellett kettőzni. Így legalább két helyről dől a pénz. Az pedig nem okoz gondot, hogy mindkét újság hasábjain feltűnnek ugyanazok a színészek, politikusok. Miről és kikről is írhatnának állandóan a pletykára kiéhezett tollforgatók? Az első csapdába bele is estek: Nyersről akartak nyers igazságot írni, egyszerre két magazin 32. oldalán; és a Kacsásokról derült ki a nyers valóság. Az, hogy közülük valaki szélhámos.

(borzák)

Nyers nem kért a Szocialista Magyarországból

avagy a trotty tanács gondolt mást? (Caption for the second image, similar to the first one.)

Cigánysor

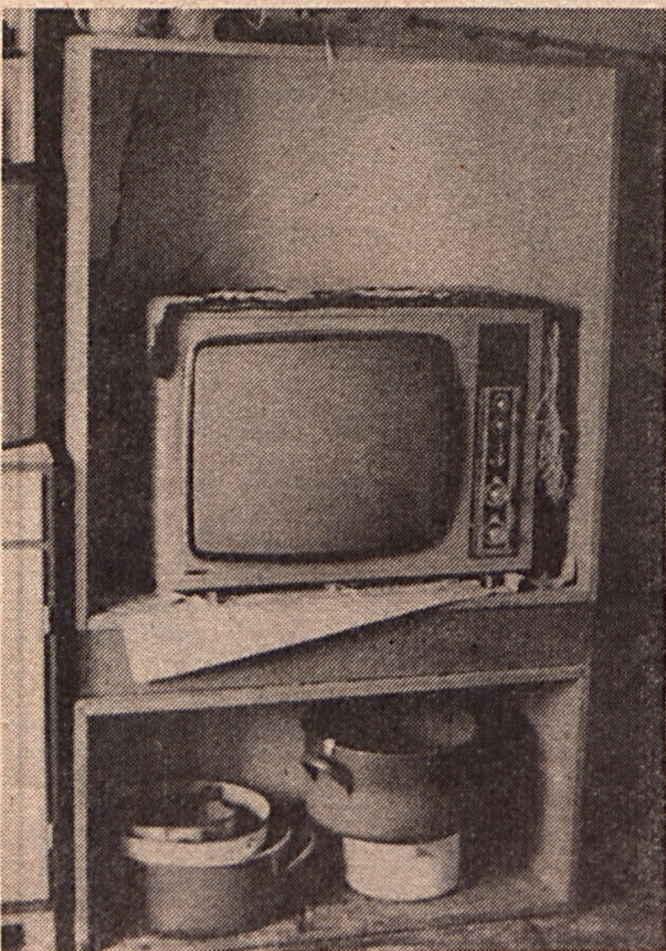
Vályogcsomók közt rejtező
tűztől visszaretten a nyugalom:
világgá ment a rózsafából faragott
hegedű, halálfekete hajú asszonyok
hasították meg érte arcukat,
hűtlen éjszakáikért levágott
mellükkel csillagot égettek
az ég homlokára, éjfélőrában
sárkányok toporzékoltak
az énektől piros vidéken,
szél fodrozta a fellegek
patyolat-ingeit, zúgtak
villámló szárnyakkal a varjak,
elbitangolt lovak hátán kesergett a

hold,
rózsafából faragott hegedű, elmúlással
hátszúrt énekeiddel hová mentél?
putrik ablakaiban visszatérésed

virrasztják
a gyertyák, nyurga szelek korbácsolják
emlékre a fákat: nem lehet elfelejteni,
ki dalba fullasztotta szívét!

Bari Károly

Kapitány Krisztina
képriportja

Lenningen–Athén inter

„Csak a földrajzi határok átléphetők” V.

Oké für mich!

Jusuf Susunarak

A piros 40-es, majd a már ismert 843-as (zöld) autóbuszok nyomvonalát követve jutunk vissza a dokkokhoz.

– Das ist unmöglich! Die Idioten! Fuchtar! – hallottuk hirtelen. Azt hittük, hogy a mellettünk parkoló nyugatnémetnek van valami baja. De nem! Egy FIAT 130 NT – a felségjeléről lerít, hogy török – mellett egy jó negyvenes férfi magyarul, gesztikulál fennhangon. Odaléptünk. Hamarosan kiderült, hogy Jusuf Susunaraknak hívják, Izmirből tart Athénbe és őt is idekallauzolták. Hogy minek, ő sem érti! (Mi sem.) Egy másik vámnál kellett volna intézkednie. Szentségel, káromkodik, hisz már három napja van itt, csak egy másik placcon állt eddig. A kocsi a sajátja. Többéves, Hamburgban ledolgozott esztendő eredménye. Onnan a meglehetősen jó német nyelvtudása is. A mai nap (jan. 20.) már otthon, Izmirben akart lenni. Őt gyermeke várja meg az asszony.

Nem akaróztott még lefeküdni, így elhatároztuk, hogy még nagyot sétálunk az öböl partján. Pusztai Imre megkérte Jusufot, hogy figyeljen az autókra. Ő meg is ígérte. Amikor visszaértünk, meglepődöttünk. Az Iveco lépcsőjéhez egy kutya volt kikötve és rettenetesen ugatott. – Hogy kerül ez ide? – találgattuk. Másnap meg is kaptuk rá a magyarázatot. Jusuf elunta a várakozást, de, hogy szavát is megtartsa, miszerint odafigyel a kamionokra,

odacsalogatott egy kutyát és kikötötte az autóhoz, hogy vigyázza az tovább. Majd eldőlünk a nevetéstől! De leglább vigyáztak a dolgunkra. Igaz duplán is, mert még az éjszaka a rendőrségi járőr is végigfésült a környéket, pedig a görög polgárok igen becsületesek. Az majdhogynem kizárt, hogy valamihez is hozzányúltak volna. De magyarosan „rend a lelke mindennek!”

Rossz ómen...

...ha a nap fékfofa- beállításal kezdődik – hallom a kocsi mellől. Kiderült, hogy az újabb spediortangó előtt (így hívják az illetékes utáni kuncsorgást) barátaim újfent átvizsgálták a kocsit, s sajnos pótolnivalóra leltek. Jobb ezt idejekorán rendbe hozni, egyrészt biztonsági okokból, másrészt itt olyan a szigor, hogy ki sem engednek a kapun. Őt nap veszteglés után pedig ez is felérne egy katasztrófával. Kösza hírek szerint van itt olyan pilóta is, aki már a 9. napot tölti várakozással. – Az anyját! – horkan fel Zoltán barátunk, és jobb első kerékre mutat. Egy óriási csavar állt ki a gumiból. Nosza, kerékcseré! Ragasztgatásra most nincs idő. Nekiveselkedünk. Gyorsan megy. Igaz, én leginkább csak kibic vagyok. Nagyokat kacag a két fiú – miközben azt kérdezik, mi lenne, ha most itt is mínusz 10 C-fok lenne? Az idő ugyanis változatlanul kegyes hozzánk. „Atika ege

tisztább, kékebb, mint Görögországban bárhol” – tájékoztat az útikönyv, és igaza van. A hőmérséklet is csodás. A francia Michel Hurel lép oda hozzánk. Kiderült, hogy gyenge az akkumulátora és segítséget kér. A fiúk kisegítik. Ez idő alatt a King Minos óceánjáró is befut a Zea-öbölbe. (Themisztoklész idejében hadikikötőtül szolgált!) Csak tegnap tudtam meg, hogy a kereskedelmi rakpartnak, ahol mi is állunk, Kantharos a neve. Pusztai Imre autóbusszal Athénbe utazott, hogy elhozza a spediort. Jó idő múlva, végre meg is érkeznek. Vaszilisz Konsztantinosz úr elviszi a papírokat, azután – mint a kámfor – eltűnik. Csak nem akar előkerülni! Ő szent együgyűség, józan jóakarati! És én még azt hittem, hogy ha már ennyit vártunk, most majd flottul megy minden. Csalódnom kellett. Mialatt tovább várakozunk, megtárgyaljuk az otthoni híreket. (Óriási örömmünkre a Kossuth rádió tegnap esti, 22 óras híreit sikerült meghallgatnunk.

Az ember nem is gondolná. Ekkora távolságból!) Amikor az időjárás-jelentésre került a sor, cinkosan néztünk össze. Otthon 0–7 C-fok, itt már most, délelőtt 9 órakor 21 C-fok van. A kikötő déli része mögött, valóban rikítóan fehérlenek az ókori város hippodamoszi utcáihoz idomuló belvárosi házak. (Hippodamosz az ókor legnagyobb városrendező mermőke volt, Periklész korában. Akárhányszor is pusztult el a város, mindig az ő tervei alapján, „nyomdokain” építették újjá.) Zoltán szerint erre az itt élők nagyon is büszkék. Jogosan.

– Merre jársz most barátom? – zökkent ki gondolataimból Pusztai Imre. Gondolataimban Szekszárdon jártam, a szerkesztőségben. Biztosan azt hiszik már, hogy elvesztem – válaszolom. Sajnos nem állt módomban még telefonálni sem. Az otthonról hozott élelmiszerkészlet is kiapad lassan.

(folytatjuk)

Bayer Béla

KOSSUTH RÁDIÓ: 8.50: Külpolitikai figyélő. 9.00–11.00: Napközben. 11.05: Citera-szó. 12.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.05: Az állami Népi Együttműködés. 15.00: Szórol szóra. 16.00: Tizenhat óra. 16.15: Kíváncsiskodó. 16.45: Labirintus. 17.00: Megszámáltatunk. 17.30: Bemutatjuk új kórusfelvételünket. 17.55: Ípargazdák. 18.05: Láttuk, hallottuk, olvastuk. 19.23: Sportvilág. 19.40: Népdalkórusok. 19.50: Újraolvasva. 20.00: Mondd, Te kit választanál? 21.00: Goldmark Károly: Emlékek életemből. 21.46: Filmzene. 22.00: Hírvilág. 22.30: Korkóstoló. 23.00: Régi magyar táncmuzsika. 23.20: Régi híres előadók lemezeiből.

PETŐFI RÁDIÓ: 8.05: Rivaldafényben. 9.05: „Zárójelentés” 10.05: Hajszályokerekek. 10.20: Operaslágerek. 10.50: Peres, poros iratok. 11.05: A mi korunkban. 11.25: Gramofonsztrák II/2. rész. 12.10: Hallgatói nóták. 13.05: Nostalgiahullám. 14.00: Lelátó. 14.30: Szőke Kató portré. 15.05: Kapcsoljuk Nana Moussouri új lemezét. 16.00: Játék tízezer forintért. 17.05: A mi utcánk... 17.30: Gordiusz. 18.30: Pop-regisztr. 19.05: Jut eszünkbe... 19.35: A Poptarisznya dalaiból. 20.20: Drót. 21.05: Szoboka Tibor novelláiból. 21.26: Nóták. 22.00: Kner-kabaré. 23.10: Sporthíradó. 23.20–0.14: Az EDDA együttes karácsonyi hangversenye.

BARTÓK RÁDIÓ: 9.15: Évszázadok mesterművei. 10.01: Ivan Rebekoff operaáriákat énekel. 10.20: Emberek és helyzetek. 10.47: Szvjatoszlav Richter zongorázik. 11.33: Angol kórusmuzsika. 13.00: Hallgassuk újra! 14.00: Magyar művészek operafelvételéből. 14.31: Schubertia-da 1989. X/3. rész. 16.05: A Rádió Dalszínháza. 17.06: Carlo Maria Giulini vezényel. 18.30: In limba materna. 19.05: Társadalom és iskola. 19.35: Operatörténeti érdekességek VI/4. rész. 21.00: Nagy mesterek kamarazenejéből. Közben: 21.25: Külföldi tudósoké a szó. 22.15: Napjaink zenéje. 23.20: A Noszty fiú esete Tóth Marival.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ: 6.00: Kezddik a nap: hírek, hírmagyarázatok, műsorismertetés, napi kalendárium, zene. 8.00: Hírek. 8.10: Forgószínpad. 8.45: Nemzetközi sajtószemle. 9.00: Hírek. 9.10: Rádióegyetem. 9.30: Hölgyválasz. 10.00: Hírek. 10.10: Kommentár nélkül. 10.40: Könyvszemle. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó. 12.10: Autórádió. 12.40:

RTV

Hobby. 12.50: Párizsi magyar figyélő. 13.00: A Mai nap és műsorismertetés. 13.30: A politikai gondolkodás története. 13.40: Tallózás magyar folyóiratokban. 13.50: Mérlegen. 14.00: Hírek. 14.10: Kommentár nélkül. 14.40: Könyvszemle. 15.00: Hírek, műsorismertetés. 16.00: Hírek. 16.10: Rádióegyetem. 16.30: Hölgyválasz. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Forgószínpad. 17.45: Nemzetközi sajtószemle. 18.00: Hírek. 18.40: A politikai gondolkodás története. 18.50: Mérlegen. 19.00: Hírek. 19.10: Szerkesztők fóruma. 19.40: Figyélő. 20.00: Hírek. 20.40: Kelet-európai szemle. 20.50: Keresni s találni. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Forgószínpad. 21.45: Nemzetközi sajtószemle. 22.00: A Mai nap késő esti kiadása. 22.30: Hölgyválasz. 23.00: Hírek. 23.10: Szerkesztők fóruma. 23.40: Figyélő. 24.00: Hírek. 0.10: Nemzetközi sajtószemle. 0.25: Kelet-európai szemle. 0.35: Keresni s találni. 0.45: Műsorzárás.

TV1: 9.00: Képzőművészet. 9.05: Nijinsky emlékére. 9.40: Szia, Mami! 10.10: A nyugdíjasoknak sosincs ideje. 10.35: Mozzgó. 10.40: Képzőművészet. 16.35: Képzőművészet. 16.45: Pannon Krónika. 16.55: Vjesti. 17.05: Hármás „csatorna” 17.50: Szép magyar tánc. 17.55: Kozmosz. 19.00: Reklám. 19.05: Esti mese. 19.15: Lottósorsolás. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Választási műsor – Magyar Liberális Néppárt – Magyarországi Szociáldemokrata Párt. 20.15: Szomszédok. 20.45: Választási műsor – Magyar Szocialista Munkáspárt – Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt. 20.55: Reklám. 21.00: Hírháttér. 21.45: Képes nóták kíváncsagszóra. 22.15: Egy golyó a szívbe... 23.50: Híradó 3.

TV2: 17.00: Képzőművészet. 17.15: TV 2. Benne: Reklám – Riportok – Időjárás – Zene. 17.45: Torpedó. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 18.52: TV 2. 19.00: Kettő a könnyek szigetén. 20.27: TV 2. 20.35: Fejezetek az I. világháborúból. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV 2. Benne: Nézz meg az ember! 21.45: Napzárt. 22.30: Közkeletre: Belfegyver, avagy a Louvre fantomja. 22.57: TV 2. 23.00: Nézőpont. Kb. 23.30: TV 2.

OSZTRÁK TELEVÍZIÓ: 1 műsor: 9.00:

Hírek. 9.01: Alf. 9.30: Tájak és emberek. 10.00: Iskolatév. 10.30: Érvék. 12.15: Idősek klubja. 13.00: Hírek. 13.10: Mi. 13.40: Woody Woodpecker. 13.45: A 7. kontinens. 14.10: Nevetni tilos. 15.35: Perrine. 16.00: An-tan-ténusz. 16.20: Sportabécé. 16.40: Zenei műhely. 16.55: Mini tv-híradó. 17.10: A Mozart-hadművel. 17.35: Mini lexikon. 17.55: Philipp, az egér. 18.00: Mi. 18.30: A szépség és a szörnyeteg. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Muzsikuscsof. 21.45: Oldalpillantások. 21.55: Egyszerűen pompás. 22.00: Videotéka. 23.00: Hírek. 23.05: A legyőzhetetlen Herkules. 0.35: Hírek.

2 műsor: 17.10: Művészlexikon. 17.15: Szigetek a tájképb. 18.00: Alf. 18.30: Wurlitzer. 19.00: A tartományok mai napja. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Kulturális hírek. 20.15: Belpolitikai magazin. 21.05: Spektrum. 21.55: Egyszerűen pompás. 22.00: Tv-híradó 2. 22.25: Klub 2. Hírek.

RTL PLUS: 6.00: Gazdagok és szépek. 6.25: Halló Európa – Jó reggelt Németországnak! 8.30: Hírek. 8.35: Telebutik. 9.00: Hírek. 9.10: A Springfieldek története. 10.05: Játékshow. 10.35: Flash Gordon. 11.00: Exploziv. 11.45: Dr. Marcus Welby. 12.30: Klasszikusok délidőben. 13.00: Telebutik. 13.25: A mai nap műsorából. 13.30: Kaliforniai klán. 14.15: A Springfieldek története. 15.00: Színészkedések. 15.45: Üzleti hírek. 15.55: Hírek. 16.00: Alfred Hitchcock bemutatja. 16.30: Hulk. 17.10: Játékshow. 17.45: Játssz velünk! 17.55: Hírek. 18.00: Dr. Marcus Welby. 18.45: Híradó. 19.05: Időjárás-jelentés. 19.15: A hétmillió dolláros nő. 20.15: Airwolf. 21.10: A gimnazista lány elcsábítja tanárait. 22.35: Hírek. 22.45: Katonalány látogatóban a hadseregnél. 0.10: A csodálatos texasi. 1.50: Aerobic. 1.55: Műsorzárás.

SUPER CHANNEL: 7.00: Napkezd. 8.00: Egyveleg. 16.00: Forró drót. 17.00: Hullámhossz. 18.30: Kék éj. 19.30: Időlánc. 19.55: Időjárás-jelentés. 20.00: Klasszikus filmek. 22.00: Hírek, időjárás. 22.10: Golferedmények. 22.20: Színészbejáró. 0.00: Hírek. Időjárás. Egyveleg. 1.20: Időlánc. 1.50–7.00: Egyveleg.

TV5: 16.05: Hírek. 16.15: Jelenidő. 17.15: Esély a daloknak. 17.45: Főzőlecke. 18.00: Szá-

mok és betűk. 18.20: Incifinci fantázia. 18.35: Pihenőidő. 19.00: Teleturisztika. 19.30: Hírek, időjárás. 19.40: Csillag papíros. 20.00: Megrázkódtatások. 21.00: Észak-Dél. 21.30: Találkozás. 22.00: Tv-híradó. 22.25: Időjárás-jelentés. 22.30: Hiányjelek. 23.45: Frankofón területek. 0.15: Komolyzene. 1.00: Műsorzárás.

SATI: 6.00: Jó reggelt a SATI-gyell! 8.30: Hírek. Időjárás. 8.35: Szomszédok. 9.00: Hírek. 9.05: Közkórház. 9.50: Egészségvédelem. Horoszkóp. 10.00: Hírek. Időjárás. 10.05: Tévébölt. 10.30: Carson City. 12.15: Szerencsekerék. 13.00: Tévétársaság. 14.00: Műsorelőzetes. 14.05: Perrine. 14.30: Süssünk, süssünk... Horoszkóp. 14.40: Közkórház. 15.30: Tévébölt. 16.05: Füstöltgő coltok. 17.00: Hírek. Időjárás. 17.10: Szomszédok. 17.35: Divatos ötletek. 17.45: Műsorelőzetes. 17.50: Egy Duke ritkán jár egyedül. 18.45: Hírek. Időjárás. 19.05: Szerencsekerék. 19.50: Időjárás. Hírek. 20.00: Hunter. 20.55: Hírek. 21.00: Hajmeresztő utazás. 22.35: Hírek. Sport. Időjárás. 22.45: Elátkozott örökösök. 23.35: Filmesek órája. 23.50: Boulevard a 4-es csatmán. 1.40: Műsorelőzetes.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ: 1 műsor: 8.15: Műsorismertetés. 8.20: Tv-naptár. 8.30: Mítoszok és legendák. 9.00: Iskolatelevízió. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolatelevízió. 12.35: Hírek. 12.40: Játékfilm. 14.10: Iskolatelevízió. 14.30: Műsorismertetés. 14.35: Hírek. 14.45: Éjszakai program. 16.30: Magyar híradó. 17.00: Tv-napló I. 17.20: Oktatóműsor. 17.50: Sorozat gyerekeknek. 18.20: Számok és betűk. 18.40: Rajzfilm. 18.45: Dokumentumprogram. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Tv-napló II. 19.53: A mai sport. 20.00: Politikai magazin. 21.05: Vetélkedő. 22.20: Tv-napló III. 22.40: Angol nyelvű hírek. 22.45: Éjszakai program. 1.00: hírek. 1.35: A pénteki műsor ismertetése.

2 műsor: 17.40: Műsorismertetés. 17.45: Hírek. 17.50: Tv-naptár. 18.00: Zágrábi panoráma. 18.20: Körzeti program. 19.30: Tv-napló. 19.55: Műsorismertetés. 20.00: Jugoszláv játékfilm. 21.30: Tv-mix. 21.45: Tv-kiállítás. 21.55: Külföldi szórakoztató műsor. 22.40: A pénteki műsor ismertetése.

Az RTL PLUS, Super Channel és a SATI műsorát részletesen közli a Telehold.

A BSE újévi elsőségének nyomában

Sztárok helyett fegyelmezett csapatmunka

Ami hosszú éveken át teljesen természetes volt, az ma némiképp meglepetés. A női kosárlabda NBI. első körének befejezése után a BSE csapata egy pont előnnyel áll a mezőny élén. Varga Mátyással, a tanácsiak vezető-edzőjével a (rész) siker titkait kutattuk:

– Milyen elképzelésekkel vágtak neki az idei pontvadászatnak?

– Miután ilyen-olyan okokból jó néhány játékos távozott a tavalyi együttesből, hivatalosan a négy közé kerülést tűztük célul a csapat elé. A helyezéssel természetesen maximálisan elégedett vagyok, a játékban azonban még messze vagyunk a megálmodottól. A női csapat meglehetősen nehezen állt át arra az edzőmunkára, ami elegendő, hogy az általam elképzelt játékszisztémát játszhasuk. A védekezés terén számottevően előreléptünk, fizikálisan azonban csak keserves erőfeszítésekkel lehet a kívánatos szintre hozni a társaságot.

– Nem tart attól, hogy a kökemény munka miatt fellázadnak a játékosai, amiként történt a Tungsram SC-nél is?

– Ez a lehetőség benne van a pakliban, de az elveimből nem vagyok hajlandó engedni. A volt klubomban történtek nem puhítottak meg, sőt talán még inkább megacélozták az elszántságomat. Amondó vagyok, vagy komolyan dolgozunk, vagy inkább ne csináljunk semmit. A szórakoztatásban nem vagyok partner...

– Mivel magyarázható, hogy a jócskán meggyengült BSE ilyen magabiztosan utasította maga mögé a mezőnyt?

– Való igaz, nagyon jelentős vereségek érték a csapatot; egy Szöllösi, Gulyást, Sepseit nem lehet csak úgy, egyik pillanatról a másikra

pótolni. A mai BSE szürkébb játékosokból áll, mint a néhány esztendővel ezelőtti, de a nagy egyéniségek hiányát sikerült csapatmunkával ellensúlyozni. Az, hogy így is az első helyen állhatunk, részben a mezőny kritikája is...

– Egyénileg kinek a teljesítményével elégedett?

– Knopp és Dénes nyújtotta a legtöbbet, úgy az edzőmunkában, mint a mérkőzéseken, és az edzőmunkájuk ellen sem merült fel semmiféle kifogás. Voltak mások is, akik tisztességesen dolgoztak a tréningeken, de amikor kellett volna, a mérkőzéseken nem mindig tudták hozni magukat.

– Amíg korábban válogatott szintű játékosok ültek a kispadon is, jelenleg nemigen dűskálnak a kosarasokban...

– Valóban nincs 10 olyan játékosunk, aki bármikor, bármilyen kiélezett küzdelemben szívfájdalom nélkül a pályára küldhető, vagyis meglehetősen szűk keretből válogathatók. Ám érdekes módon Schwarz vagy éppen Dénes kiesésekor sem roppant össze a női csapat, sikerült helyettesíteni őket. Két vereségünket sem a „hiányzások” okozták, bár a BEAC ellen segített volna, ha Deák pályára lép.

– Ha már a vereségeket említette. Van-e valamiféle lélektani oka annak, hogy a BSE idegenben veretlen maradt, ám otthon kétszer is kikapott?

– Bár lenne, mert ez azt jelentené, hogy a Bogdánfy utcai csarnok orosz-lánbarlang, és a közönségünk belehajszolja a csapatot a győzelembe. De sajnos nem erről van szó. A BEAC elleni meccset „elaludta” a társaság; akkor már sorozatban fényes győzelmeiket arattunk, s nem haraptak igazán a lányok. Szerencsére a kudarc után

összekapták magukat, és a két soronkövetkező meccsen olyan támadójátékkal rukkoltak ki, mint azelőtt a bajnokság során még sohasem...

– A női kosárlabda a jelek szerint még mindig nem heverte ki a malaysiai és várnai sokkot; jó néhány jel arra utal, hogy leszálló ágba került a sportág.

– Ma is vannak sztárjaink, de hiányoznak a „megbízható iparosok”. A klasszisok és a gyengébb képességű játékosok között óriási úr táton. A válogatottnál még össze lehet szedni 6-7 jó kosarast, de amikor visszatérnek az egyesületükbe, már nincs, aki kiszolgálja őket. Két éve például Boksay 43 pontot dobott egy nemzetközi kupameccsen a Tungsramban, mégis kiestünk, mert a többiek nem tudtak felnőni a feladathoz. Sajnos a klubcsapatunk nagyon visszaestek, ma már egy spanyol, belga, svéd bajnok is ellenfél lehet egy BEK-meccsen... A válogatott talán nem annyira gyenge, mint a legutóbbi eredményei mutatják; reálisan az európai 5-8. hely valamelyikét foglaljuk el. A megoldandó problémának ugyanakkor se szeri, se száma: az edzői fizetésektől a sporthivatal hozzáállásán át az utánpótlás-nevelés kérdéseiig bősséggel van mit tenni.

– Rövidesen folytatódik a bajnokság. Az eddigi eredményeket is tekintve, milyen helyezéssel lenne elégedett a pontvadászat befejeztével?

– Természetesen az igazi az lenne, ha aranyérmert nyerne a csapat. A riválisokat ismerve erre valós esélyünk is van. A döntőbe feltétlenül szeretnénk bekerülni, de minimálisan azt remélném, hogy a dobogóról nem csúszunk le.

(t-h)

Platini buktatta meg Bonipertit?

Lehet, hogy meglepő, de Olaszországban heves támadások érik Michel Platini francia labdarúgó szövetségi kapitányt Giampiero Boniperti Juventus-elnök lemondása után. A sportvezető ugyanis állítólag éppen Platini vádaskodásai miatt hagyta el a torinói egyesületet. A volt háromszoros aranylabdás, aki egykor a Juventus színeiben ontotta a gólokat, nemrégiben egy helyi újságban élesen bírálta Bonipertit.

„Az elmúlt időszakban 30 millió dolláros veszteség érte a Juvét, s ezért elsősorban Boniperti elnök a felelős. Az egyesület rengeteg pénzt fizetett közepes tudású vagy egyenesen gyenge játékosokért” – jelentette ki Platini.

Bonipertit nem is annyira a kritika bánthatta, inkább az a tény, hogy az interjú a La Stampa című lapban jelent meg. Ennek az újságnak a tulajdonosa pedig nem más, mint Gianni Agnelli, a Juventus tiszteletbeli elnöke és legnagyobb támogatója. Tehát a klub valódi főnöke nem védte meg Bonipertit.

Az elnök lemondása után az olasz sajtó nagy része Platini ellen fordult, míg a lapok terjedelmes cikkekben méltatták a 61 éves klubvezető érdemeit, aki 43 évet töltött a „zebracsíkos” egyesületnél.

„Platini megbuktatta Bonipertit!” – írta felháborodottan a római Il Tempo. „A francia kapitány olyan feszültséget teremtett, amely a kényszerű szakításhoz vezetett” – vont le a következtetést a milánói Corriera della Sera.

A Corriera dello Sport szerint Boniperti akkor nyújtotta be lemondását, amikor Agnelli nem volt hajlandó visszautasítani Platini vádjait.

– Nem vonom kétségbe, hogy Platini nagy játékos volt, de vezetőként aligha érte el azt a szintet, hogy engem kioktasson – jelentette ki búcsúzóul a távozó elnök.

A sport megelőzheti-e a politikát?

A német egységről az érdekeltek

Néhány napja mind az NDK, mind az NSZK részéről elhangzott az a bejelentés, hogy a két német állam „valószínűleg” közös csapatot indít az 1996. évi, de lehet, hogy már az 1992-es barcelonai olimpián. Aztán Willi Daume, a nyugatnémet olimpiai bizottság elnöke arról nyilatkozott, hogy már az 1992-es téli olimpián, Albertville-ben is elképzelhető a közös csapat szereplése. A bejelentés természetesen nem maradt visszhang nélkül, de a reagálások igen különbözőek.

Michele Verdier, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) szóvivője szerint a két német olimpiai bizottság egyesítése nem egyszerű. A szóvivő hangsúlyozta, hogy ez a NOB alapszabályának megváltoztatását jelentené. „Jelenleg két német olimpiai bizottság létezik, s ezek egyesítése olyan lenne, mintha a például Szovjetunió és az

Egyesült Államok olimpiai bizottsága ötvöződné” – mondta Verdier.

A szóvivő arról is beszélt, egy közös német olimpiai csapat szereplése az érintett felek között indítványa kell hogy legyen. Ezt a kérelmet a NOB végrehajtó bizottsága vizsgálja, s egy ajánlással a közgyűlés elé terjeszti. Döntést csak a közgyűlés hozhat.

A nyugatnémet sportolók körében nyugtalanságot váltott ki a terv. Úgy érzik ugyanis, hogy egy közös német csapat indítása esetén többen nem kerülnének be az olimpiára utazó küldöttségbe. A cselgáncsozó Frank Wieneke így vélekedett: „Nem támogatom a közös német csapat szereplését az 1992-es olimpián.”

Az 1984-es olimpia arany-, a szöuli játékok ezüstérmese szerint sok honfitárs nagy áldozatokat hoz az olimpiai szereplés érdekében, s mégis kénytelenek lennének csak televízió

keresztül figyelemmel kísérni a versenyeiket.

Az ellenzők táborába tartozik Anja Fichtel olimpiai bajnok törvívónő is, aki szerint „egy olimpiai csapatnak egységesnek kell lennie, s ezt 1992-re nem tartom megvalósíthatónak.”

Az elképzelést támogatja viszont az úszó olimpiai aranyérmes Michael Gross. Az Albatrosznak nevezett kitudó sportoló azonban az olimpiai csapatok egyesítése előtt a két állam egyesítését tartja szükségesnek.

Volker Kluge, a keletnémet olimpiai bizottság szóvivője szintén kétségeinek adott hangot a közös német csapat tervével kapcsolatban: „Az egységes német küldöttség részvétele csak abban az esetben képzelhető el, ha a politikai körülmények ezt lehetővé teszik. Mindaddig, amíg a két német állam fennáll, külön olimpiai bizottságok és olimpiai csapatok lesznek. Nem lenne bölcs dolog elébe menni a politikai döntéseknek. Ugyanakkor az 1992. évi olimpiára történő közös felkészülés gondolatával egyetértek”.

Kingdomé az Owens-díj

A kétszeres olimpiai bajnok amerikai gátfutó, Roger Kingdom nyerte az idei Jesse Owens-díjat, amelyet az előző évi teljesítmények alapján a világ legjobbnak tartott amatőr sportolójának ítélnek oda. A 27 esztendőes Kingdom két másik kiváló atlétát, a marokkói középtávú futót Said Aouitát és a kubai magasugró Javier Sotomayort megelőzve érdemelte ki a megosztott címet.

A hír igaz

Borkai versenyző-edző lesz

„Kacsának” tűnt a DPA nyugatnémet hírügynökség keddi, hamburgi keltezésű híre, amely arról szólt, hogy az ősszel induló tornász Bundesligának magyar szereplője is lesz – Borkai Zsolt személyében. Borkai, aki csak alig néhány napja költözött a Német Szövetségi Köztársaságba, s állt munkába, egy kisváros, Öhringen másodikosztályú csapatának edzőjeként.

A Hamburgból jött hír alaposan meglepte a Magyar Tornászövetség és a Bp. Honvéd – innen búcsúzott Borkai fizetés nélküli szabadságot kérve – vezetőit, de még az olimpiai aranyérmes, világ- és Európa-bajnok közeli ismerőseit is. Akik, ha más forrásból nem is, csak Borkai utolsó nyilatkozataiból úgy tudták, hogy a magyar torna egykori erőssége az 1989-es esztendővel véglegesen lezárta pályafutását. Azaz: a versenyzés már nem érdekli, mert a folytatást csak azon a szinten tudja elképzelni, amely egy szülői olimpiai bajnokhoz méltó. Borkai még azt is őszintén beismerte, hogy súlyos sérülései, de leginkább a legutóbbi, a tavaly júniusban elszennvedett, félelemmel töltötték el, remegő kézzel pedig nem szabad kockáztatni...

Forgács Róbert, a szövetség főtitkára egyike volt azoknak, akik a DPA-jelentést „kacsának” vélték, s ezért szerdán telexüzenetet küldött az NSZK Tornászövetségébe. Pontos információt kért Borkai esetleges szerződésével, újrakezdésével kapcsolatban. Tette ezt azért, mert munkatársaival együtt ő is úgy tudta, hogy Borkait senki semmi szín alatt nem tudja már tornára bírni.

Eberhard Gienger, az ottani szövetség szakfelügyelője, aki egyben a Nemzetközi Tornászövetség férfi technikai bizottságának is tagja, nem cáfolt, hanem egy igen érdekes információval erősítette meg a keddi hírügynökségi jelentést.

– Az elmúlt héten beszéltem Zsoltal, nem sokkal azután, hogy megérkezett Öhringenbe. Tőle tudom, hogy a KTV Hohenlohe az október 13-án kezdődő Bundesligában számít a szolgálataira. A nyugatnémet bajnokság sajátos szabályai szerint a csapatok nyolctagúak, tehát nem hat fősek, ahogy más országokban, s egy-egy versenyzőnek elég négy szerez gyakorlatot bemutatnia. Borkai a térdét félti, így nyilvánvalóan a talajt és az ugrást hagyja ki. Bőven van ideje az októberi bajnoki rajtig, addig – ismerve képességeit – könnyedén formába lendülhet.

Annyit még tudni kell, hogy tornászövetségünk szabályai szerint idegenlégiósok csak a csapatbajnokságban és a meghívásos egyéni versenyeken rajtolhatnak, az országos egyéni bajnokságban viszont nem.

Szabó Tibor, a Bp. Honvéd elnöke képtelenségnek tartja, hogy Borkai versenyezni is akarjon az NSZK-ban.

– Pusztán csak hírügynökségi jelentések alapján nem formálunk véleményt, semmit sem akarunk elhamarkodni – nyilatkozta Szabó Tibor. Amennyiben igaz a hír, akkor is a hazai szövetséggel egyeztetve döntünk Borkai ügyében.

Alig van „üres” hétvége

Autós és motoros menetrend

Elkészítette idején versenynaptárát az önállóvá vált Magyar Autó- és Motorsport Szövetség. Az esztendő legnagyszerűbb viadala az autósoknál és a motorosoknál egyaránt a gyorsasági világbajnoki futam lesz, amelyet a Hungaroringen bonyolítanak le.

A legrangosabb hazai viadatok és a Hungaroring műsora:

április 14–15.: Gyorsasági autóverseny (nyugatnémet rendezvény), Hungaroring

április 28–30.: Gyorsasági motoros superbike vb- és EB-futam, Hungaroring

május 5–6.: Gyorsasági autóverseny az Interszéria Európa Kupa keretében, Hungaroring

május 11–13.: Kamion gyorsasági EB-futam, Hungaroring

május 27.: Salakmotoros junior egyéni vb-selejtező, Nyíregyháza

június 2–3.: Autós hegyi Eb-futam, Pécs

június 3.: Salakmotoros egyéni vb-elődöntő, Miskolc

június 8.: Salakmotoros csapat vb, B-döntő, Szeged

június 17.: Motocross EB-futam, Kaposvár

június 30–július 1.: Drapál János gyorsasági motoros emlékvverseny, Hungaroring

július 7–8.: Motoros enduro vb-futam, Pécs

július 14–15.: Hungária Biztosító Kupa autós gyorsasági bajnoki viadal, Hungaroring

augusztus 10–12.: 5. Magyar Nagydíj, Forma-1 autós gyorsasági vb-futam, Hungaroring

augusztus 31–szeptember 2.: 1. Magyar Grand Prix gyorsasági motoros világbajnoki futam, Hungaroring

szeptember 8–9.: Autócross Eb-futam, Pécel

Riedle (még) nem eladó

Egy olasz klub – arról nem szól a fáma, hogy melyik – a nyugatnémet Werder Bremen gólvadászatát, Karl-Heinz Riedlét szemelte ki; hétmillió márkát hajlandó áldozni a csatáért. A „füles” a brémaiak menedzseréhez, Willi Lemkéhez is eljutott, aki sejtelmes somolygás közepette kijelentette: nem zárkoznak el Riedle (24 éves) valamikori eladásától, de csak azzal ülnek le tárgyalni, aki legalább tízmillió márkát ígér. Hogy lesz-e üzlet, az nagy mértékben függ a nyári világbajnokságtól is. Ha Riedle a válogatottban is hozza azt, amire klubjában képes – persze ehhez előbb az kell, hogy a csapatszűk, Beckenbauer bizalmat szavazzon neki –, akkor már nemcsak az az olasz klub fog versenyezni érte... és még a tízenkétmilliót is megadják érte.

– béggyé –

Hová tűnt Demeter?

„Samesznek” ment Münchenbe

– *Mi van Demeterrel?* – ezt a kérdést tettem fel Horváth Lászlónak, a Magyar Öttusa Szövetség kapitányának, a népszerű „Vöri”-nek a Stadion Szállóban tartott tegnapi sajtótájékoztatón, amelyet a hét végén rendezendő Öttusa HungarHotels váltóverseny alkalmából hívtak össze a szervezők. Ugyanis az induló magyar csapatok (öt is részt vesz) összeállításának ismertetésekor nem hangzott el az Európa-bajnok Demeter József neve.

– *Tehát mi van azzal a Demeterrel, akiről úgy hallani, hogy egy évet pihenési szeretne? De vajon miért?*

– Február 1-től Münchenben dolgozik egy építkezésen! Ha ez pihenésnek számít, akkor valóban regenerálódik... – fakadt ki indulatosan az edző.

– *Ezek szerint abbahagyta az öttusát, elpártolt volna a sportágtól?* – kíváncsiskodtam tovább a láthatóan egyre kényelmetlenebb helyzetbe kerülő kapitánynál.

– Azt nem tudom, én csak azt tudom, hogy munkát vállalt az NSZK-ban!

A díszasztalnál felállt Császári Attila, a Magyar Öttusa Szövetség főtitkára, aki a következő tájékoztatást adta:

– Demeter József hivatalosan bejelentette, hogy lemond a válogatottságról és haza akar menni, vissza Székesfehérvárra, mert már nem bírja az ingázást szülőhelye és Budapest között. Az a terve, hogy klubjában, az Alba Vólánban még folytatja pályafutását. En úgy hallottam, hogy sok gondja van, befejezetlen építkezés és miegyéb. Meg ahogy mondta, fáradt is...

Úgy tűnik, samesznek nem... A deuschmárka kiváltja az izmok tejsavtúltengés okozta elgyengülését is...

Ekkor volt idő átgondolni a jellemét illetően szerény, szótlan Demeter Józsefnek a sportág többi versenyzőjéhez viszonyított egyébként nem túlon-túl eredményes pályafutását. D. (ejtsd dé) Józsi a 85-ös melbourne-i világbajnokságon tagja volt a csapatnak, pechére rosszul szerepelt. Aztán ezt követően nem sikerült bekerülnie a legjobbak közé. A szülői olimpia előtt a most 35 éves Dobi Lajossal küzdött a tartalék, a negyedik ember pozíciójáért, de alulmaradt. Igaz, vigaszdíjként dr. Török Ferenc őt nevezte az első alkalommal kiírt Európa-bajnokságra. Demeter József meg is nyerte az egyéni EB-t. Aranyérmes lett. Am az az igazság, Demeter mindig csak közel volt a húsos fazékhoz, de igen ritkán méríthetett jó nagyokat belőle. Egyek szerint kedvét szegte a több alkalommal is őt ért kudarc, hogy épp mindig lemaradt a spiccről...

Közben a tájékoztató végeztével Horváth László odatelepedett asztalomhoz. Önként jött és a következő ki-geséztést fűzte a korábban említettekhez:

– Engem tavaly december 6-án neveztek ki szövetségi kapitánynak, de két nappal később, 8-án már Székesfehérváron voltam, és tárgyaltam Kulcsár Antallal, az Alba Vólán vezetőedzőjével. Meg természetesen a versenyzőkkel is. En ott is megmondtam egyértelműen Jósának, hogy nyitott a keret mindenki számára, bárki bekerülhet, de annak végig kell csinálnia a központi felkészülést, abból nem engedek. Ő azt kérte, hogy ettől tekintsek el, mert ezt nem tudja már vállalni. Akkor viszont én nem tudom őt figyelembe venni a válogatásnál. Ebben maradtunk.

Molnár László

Öttusapremier '90

Nekünk áll a zászló

A naptár ismét februárt mutat, s az öttusa hívei tudják: eljött a váltóverseny ideje. A szerdai sajtótájékoztatón már a viadal részleteire is fény derült. A IV. HungarHotels Kupán a hat külföldi – angol, bolgár, csehszlovák, nyugatnémet, román és szovjet – együttes mellett ött magyar és egy magyar–dél-koreai vegyes csapat indul. Hosszú szünet után először látogatnak el Magyarországra a román tusázók, akik az egykori kitűnő versenyző,

Spirlea irányításával indulnak csatába. Rajthoz áll a világbajnoki ezüstérmes csehszlovák Milan Kadlec.

Az Old Boy viadalra 47 nevezés érkezett, s az orvosok, jogászok, kaszkadőrök, főmérnökök, színészek csapatában megtalálható az olimpiai bajnok Kovács Aladár, a női szövetségi kapitány, Magyar Vilmos, vagy a budapesti vb fő szurkolói, Bubik István, Sasvári Sándor és Téri Sándor neve.

A magyar csapatok összeállítása:

A-csapat: Fábíán László, Martinek János, Mizsér Attila

B-csapat: Kálnoki Kis Attila, Madaras Ádám, Balaska Zsolt

C-csapat: Tamás József, Pászti Csaba, Tóth Levente

D-csapat: Csernok László, Sárfalvi Péter, Hanzély Ákos

E-csapat: Dobi Lajos, Katona Ferenc, Ács Péter

F-csapat: Gallai István, Pongrácz Zoltán, Li Jong Csau

Köszöntjük

ARANKA

nevű olvasóinkat

Egy régi magyar személynévből 1840 körül élesztették föl a latin eredetű Aurélia magyarosításaként. Egyébként az arany szó -ka kicsinyítőképzős származéka. Valószínűleg egy töről fakadhatott Arany személynévünkkel, mely régen jelenthetett aranyost és aranyművest is. Ok júniusban ünneplik névnapjukat.

A Nap két: 07.02 órakor
nyugszik: 16.55 órakor

A Hold két: 15.27 órakor
nyugszik: 06.23 órakor

Tavaszi idő

Eleinte derült idő lesz, időnként megélenkülő déli-délkeleti széllel. Hajnalban néhány helyen köd képződik. A déli óráktól nyugat felől megnövekszik a felhőzet, de csapadék nem valószínű. A délnyugati szél megerősödik, a Kisalföldön viharossá fokozódik. A legalacsonyabb hőmérséklet nyugaton plusz 3, keleten -3 fok körül, a legmagasabb 9 és 14 fok között, a tartósan ködös helyeken 5 fok közepében várható.

Méltatlankodás

Nyugatnémet körökben nem csekély méltatlankodást váltott ki Hans Modrow négy pontos terve a két német állam újraegyesítését illetően. Oka: a Modrow-javaslat semlegességre vonatkozó passzusa. (Noha, ahogy ezt mondani szokták, Kohl ezt „fél kézből kontrázta”.) A márciusra előrehozott választások is későiek – tartják, hisz a keletnémet társadalmi-gazdasági helyzete aggasztó. A német egység elodázhatatlanságáról nyilatkozott Gregor Gysi, az állampárt első számú embere is. Ő ezt a kis lépések módszerével látja kivitelezhetőnek. Álláspontját egy nyugatnémet lap interjújában fejtette ki. Mialatt Gysi Gorbacsovval, H. D. Genseher pedig Bakerrel konzultált a témáról, az NDK-ban a közhangulat egyre romlik. A napokban bevezetett utazási liberalizáció ellenére egyre többen kívánják elhagyni keletnémet államot.

(B. B.)

Piacgazdaság és nacionalizmus?

A DIE PRESSE Jeffrey Sachsot, a Harvard-egyetem közgazdászát, a lengyel és jugoszláv kormány tanácsadóját idézi, miszerint a piacgazdaság bevezetésének Kelet-Európában békefenntartó szerepe is van. Kelet-Európa visszaintegrálása a nyugati piacrendszerbe nemcsak óriási befektetési és kereskedelmi lehetőségeket kínál, hanem annak reményét is, hogy Kelet-Európa elfecsérelt energiáit békés építő célokra és nem a régi nacionalista rivalizálásra fordítja.

Eseménynaptár

265 évvel ezelőtt, 1725-ben ezen a napon hunyt el I. (Nagy) Péter orosz cár. Nevéhez fűződik a világi oktatás megszervezése, a Tudományos Akadémia megalapítása (1725) mellett a jobbágyokat súlyos terhekkel sújtó belpolitika, ami az ún. Bulavin-felkelés vérbefojtásához vezetett. Az orosz imperializmus elindítója volt, de a céljai elérésében csak a Balti- és az Azov-tengerre sikerült kijutnia. Az ország székhelyét 1703-ban az általa alapított St. Peterburgba (ma Leningrád) helyezte át. Romantikus formába öltöztetett életregényét A. Tolsztoj tollából olvashatják.

*

45 évvel ezelőtt 1945. február 8-án alakult meg Debrecenben a Magyar Írók Szövetsége.

Dr. Kováts Andor

Az Országos Választási Bizottság, a Magyar Jogász Egylet, valamint az USA Republikánus Pártjának Külügyi Intézete 1990. február 8-9-én 9.00-17.00 óra között választási kollokviumot rendez a Béke Szállóban (Budapest, VI., Lenin krt. 97.), melyre a magyar pártok képviselőit hívta meg. A kollokvium célja: az 1989. novemberi népszavazás tapasztalatainak áttekintése, valamint a választás kérdéseinek megvitatása az USA Republikánus Pártja ismert választási szakembereivel.

Kegyeleti park lesz a katonatemető

A hajmáskéri katonai temető hű tanúja a XX. századi magyar történelemnek. Magyar katonacsaládok sírjai mellett az első világháborús soknemzetiségű hadifogolytáborok halottai nyugszanak, a második világháborús pedig újabb német és szovjet sírokkal gyarapította a temetőt. Amióta a hajmáskéri lakonyában szovjet katonaság állomásozik, a temetőt használaton kívül helyezték, s egyre elhanyagoltabbá vált.

A német sírgondozó szövetség kezdeményezte öt évvel ezelőtt a változást. Összegyűjtötték a két világháború itt eltemetett halottainak adatait: az 515 névvel, vagy azt helyettesítő azonosítási számmal négy nagy bronztábla telt meg. Ezeket állítják fel emlékműként a temetőben, ahol a többi sírt is rendezteteti a községi tanács – a német sírgondozó szövetség anyagi hozzájárulásával –, s az elhagyott katonatemetőből kegyeleti parkot létesítenek.

- Igy -

Gyomorfekély ellen

Fogyasszon gyógyteát

Reggeli reklám a rádióban: gyomorfekély ellen fogyasszon gyógyteát! Elgondolkodom a kedvező hirdetésen. Hiszen a kicsit tájékozottabb ember is tudja a gyomorfekély okát. Túlhajsolt életmód, rendszertelen étkezés, beleértve helytelen, idejétmúlt táplálkozási szokásainkat. A gyomorfekély megelőzése egyszerű lenne a könnyű, vegyes, kimélő étrenddel, a napi többszöri keveset étkezéssel és a saját testi-lelki energiánk takarékos felhasználásával. Am a reklám nem ezekre az életünk ez ideig nélkülözött „kellékeire” hívja föl a figyelmet.

A Mindszenty-perújítás részletei

Mindszenty József bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek elítélésének 41. évfordulóján, csütörtökön emlékünnepséget rendeznek Esztergomban. Mint ismeretes, a Legfőbb Ügyészség perújítási nyomozást folytat a meghurcolt főpap és társai ügyében. A nyomozás állásáról a legfőbb ügyész helyettese elmondta: nagyszámú tanút hallgattak meg. Vallomást tett számos egyházi személy, például Fábrián János, Lénárd Ödön, Csepregi Ignác és mások. Felkutatott és kihallgattak olyan személyeket – többek között Kállai Gyulát –, aki akkori beosztásuk, munkájuk az ügy háttéréről is vallomást tudtak tenni. Az eljáró hatóságok tagjai közül vallomást tett Olti Vilmos, Péter Gábor és Décsi Gyula is, továbbá az elítélés egyik alapját képező legitimista összeesküvéssel kapcsolatban Habsburg Ottó. További tanúk kihallgatása is szükséges. Az eddigi adatok egyértelművé tették, hogy az eljárást Rákosi Mátyás személyes irányításával folytatták. A gyanúsítottak olyan vallomásokot tettek, amelyek a köztársaság megdöntésére irányuló összeesküvésre utaltak. Rákosi utasítására többször is átírták a kihallgatási jegyzőkönyveket azért, hogy ezt minél jobban kidomborítsák.

A nyomozást nehezíti, hogy több, lényeges írásbeli dokumentum nem található meg az iratok között. Várhatóan rövid időn belül rendelkezésre állnak majd az USA-ban és egyes nyugati egyházi vezetőknél lévő, Mindszenty Józseftől származó levelek. Lényeges ellentmondás van abban

a kérdésben, hogy az eljárás során kihallgatott személyeket bántalmazták-e, illetve vallomásukat kábító hatású gyógyszer hatása alatt tették-e meg. Ennek tisztázása érdekében orvos-, valamint írás- és nyelvész-szakértőt rendeltek ki. Az 1948-ban folytatott nyomozás során ugyanis a vallomásokat kézzel leírták, ezek rendelkezésre állnak. E kézírásokból a szakértők véleményt tudnak nyilvánítani, hogy azok kényszer, vagy gyógyszeres kezelés hatására íródtak, illetve ezeket diktálták-e a vallomástevőknek. A nyomozás eredményéről a közvélemény ismételt tájékoztatást kap.

(Fotó: Kapitány Krisztina)

Gyermekfalut Romániának

Hétfő este háromnegyed tízig volt hívható az a telefonszám Kölnben, amely segítségével az adakozni szándékozó nézők, segélyfelajánlásaikat megtehették. A befolyt ill. a jövőben beérkező összegeket egy romániai S. O. S. gyermekfalut felépítésére szánják. (B.B.)

Megbeszélés

Az MDF Ó utcai központjában megbeszélésre került sor a rendőrség vezetői (Túrócs András vezérőrnagy, Nagy Károly ezredes, Kántor Géza ezredes) és a Fórum képviselői (Kulin Ferenc, Csengey Dénes, Pósz Lajos) között. Túrócs András vezérőrnagy beszámolt a fegyveres testületen belül végbemenő gyökeres változásokról, amelyekkel – mint mondotta – kettős céljuk van. Egyfelől arra törekednek, hogy – az egyre nehezedő feltételek között is – biztosítsák a közrendet a választásokig; másfelől a testület átszervezésével és egy új szemlélet kialakításával kívánják alkalmassá tenni a rendőrséget a választások utáni többpártrendszerű demokrácia szolgálatára.

Az MDF képviselői szerint az egész társadalomnak – így az ellenzéki pártoknak is – érdeke a közrend és a közbiztonság megőrzése. Ehhez éppúgy szükség van arra, hogy a rendőrség képes legyen szakítani az állampárt szolgálatában betöltött, törvényeken felül álló szerepével, mint arra, hogy a testületnél szolgálók munkafeltételei ne romoljanak tovább.

V. É.

A Babits Kiadó pótmegrendelést vesz fel a Révai Nagy Lexikona egész sorozatára, a beérkezés sorrendjében, korlátozott példányszámban.

Név: .....

Cím: .....

..... példányban
megrendelem

a Révai Nagy Lexikona kötetait az alábbi címen:

Babits Kiadó
7100 Szekszárd, Pf. 237.

Megrendelése után a megjelenéssel és fizetéssel kapcsolatos kérdésekről részletes tájékoztatót, valamint befizetési csekket küldünk!

Részletfizetési kedvezmény!

Tisztelt Megrendelőnk!

Kiadónk továbbra is garantálja a Révai Nagy Lexikona hat év alatti megjelenését, s azt is, hogy indokolatlanul nem emeljük a kötetek árát. E nemzeti érték közkinccsé tétele során csak szolid üzleti nyereségre törekszünk.

Sajnos azonban nem tudjuk elhatárolni magunkat a papírárak és a nyomdai műveleti költségek évente egyre nagyobb mértékű emelkedésétől. Reálisan felmértük, hogy ez Önnek esztendőnként fokozódó megterhelést jelent.

Kiadónk vezetősége ezért úgy határozott, hogy felkínáljuk Önnek az általunk vállalható legnagyobb kockázatot!

Ön már most, előre, egy összegben megvásárolhatja a lexikonsorozat valamennyi hátralévő, 4-20. kötetét,

21 500,- Ft-os áron.

Ha az Önhöz már elküldött csekkek egyikét ezen összegre szólóan 1990. március 25-ig kitölti és a pénzt a szokásos módon befizeti, nem lesz tovább gondja a részletfizetésekre, kiadónk törzsvásárlójának számít ezután, és 1994 végéig automatikusan postázzuk Önnek a megjelenő lexikonköteteket.

Gondolja végig és mérje fel, hogy ez Önnek könnyebbséget, avagy terhet jelent.

Mi felajánljuk a lehetőséget.

Babits Kiadó

Tisztelt Leendő Megrendelőnk!

Ha a Révai Nagy Lexikonát hiába kereste eddig a könyvesboltokban, a könyvtáraknál, s szeretné megrendelni tőlünk a teljes hasonmás kiadást, és egy összegben az egészet kifizetni, kérjen egy csekket kiadónktól, s azon adjon fel címünkre

24 314,- Ft-ot

1990. március 25-ig.

Önnek sem lesz tovább gondja a részletfizetésekkel, s Önnek is automatikusan postázzuk a megjelenő lexikonköteteket 1994 végéig.

Gondolja meg!

Mi Önnek is felajánljuk a lehetőséget.

Babits Kiadó
7100 Szekszárd Pf. 237

Révai Nagy Lexikona

az első két kötet ára: 917,- Ft/db

a 3-5. köteteké: 980,- Ft/db

**Budapesti
szövetkezet,
dolgozói
részére**

Balatonon

(déli parton, Balatonlelléig,

északi parton Tihanyig)

szobákat bérelne kb. 10-12

fő részére,

1990. június 6-tól augusztus

29-ig.

„félpanzió előnyben”

jeligére a kiadóba.

APRÓHIRDETÉS

Eladó 1 db új FLEX ZL-1109S. sarokcsiszoló gép, 1 db acetilén hegesztő-vágó készlet, 1 db BK-20 vágókészlet és 1 db 6x8 m-es ponyva. Érdeklődni „Tavas” jeligére a kiadóhivatalban.

Hosszabb időre bérebe vennék másfél, két és félszobás, telefonos lakást a Margit-híd pesti oldalán. Lehetőleg garázzsal vagy tárolóhelyiséggel. Telefon: 06-11-497-559.

Eladó Kakasd, Petőfi u. 429. alatti parasztház nagy kerttel, új istállókkal. Érdeklődni: mindennap Fábán Lászlónál a helyszínen.

Bontott anyag eladó, téglá, szalufa, gerenda, lécz, ablak, deszka, mozaiklap. Dombóvár, Arany J. tér 19.

**Hirdetését
telefonon is
feladhatja**

Budapest	141-4655
Pécs (72)	41-580
Szekszárd (74)	16-277
Dombóvár (74)	66-779
Tolna (74)	40-476
Gerjen (75)	37-060

Megrendelőlap

Megrendelem a DÁTUM c. napilapot

...példányban és kérem, hogy a következő címre kézbesítsék.

A megrendelő neve:.....

Cím: (város, kerület, utca, ltp. emelet, ajtó):.....

.....

.....

Az előfizetés díja egy hónapra: 200,— Ft,

negyedévre: 600,— Ft,

fél évre: 1200,— Ft,

egy évre: 2400,— Ft.

Az előfizetési díjat a fenti címen nyugtával jelentkező kézbesítőnek fizetem ki.

alírással

A megrendelőlapot borítékban, bérmentesítés nélkül az alábbi címre adják fel:
Vidéken: Postahivatal, helyben
Budapesten: Hírlapelőfizetési és Lapellátási Iroda (HÉLIR)
Budapest, XIII. Lehel u. 10/a.

DÁTUM

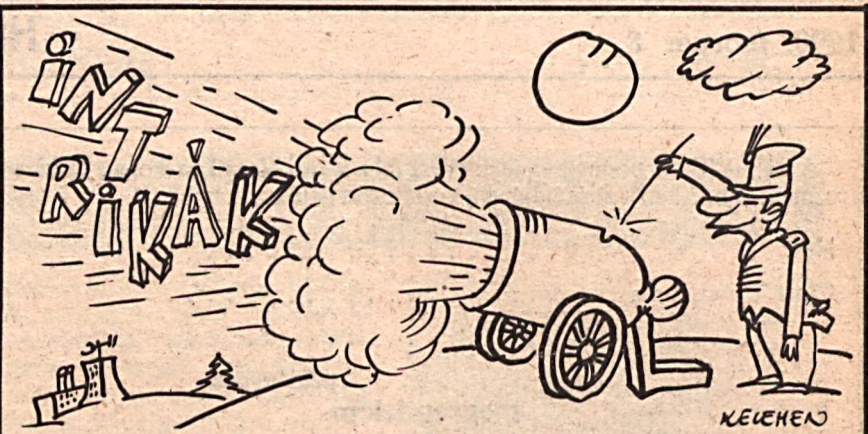
A pluralizmus salakja

A kétgyermekes apa képviselőjelöltként indul. Pártja buzgó aktivistái az etikai kódex előírásainak megfelelően hívják föl a járókelők figyelmét rá és a szervezetre, amelyet képvisel. Kisebbik lánya csupán kétéves még, s örül, ha az aput itt is, ott is láthatja, hiszen otthon egyre kevesebbet tölthet családjá körében. Nagyobbik lánya idén elsős, s amilyen okos, már el tudja olvasni, mi áll a plakáton. Meg azt is, amit még hozzáírtak.

„Dögölj meg!” – silabizálja a kislány. „Az apuci dögöljön meg?” – kérdi önmagától, s nem érti. Riadtan olvassa újra, de csak nem jön ki más. Megszeppeve kérdezi az egyik tanító nénit, miért akarják azt, hogy meghaljon az apu? A tanító néninek történetesen tanára volt a jelölt, s különben is tudja, sem múltjában, sem jelenében nincs szégyenfolt, s például az országban példamutatóan lett először fizetés nélküli MSZMP megyei első titkár. Most az MSZP-ben tölti be ugyanezt a funkciót, s közben változtatlanul tanít a főiskolán, végzi – amennyire ideje engedi – tudományos munkáját is.

A tanítónő megpróbálja elmagyarázni, hogy vannak olyan emberek, akik ilyen csúnyákat írnak, de nincs igazuk. A gyerek megéri, de a lelkébe fészkelte rettentet, azt, hogy valaki az ő apukájának a halálát kívánja, aligha tudja megemészteni. Azért, mert nem is lehet. S akármennyire is teljes szívvel-lélekkel támogatjuk a pluralizmust, ez a szennyes alja senkinek nem hiányzik. Még akkor sem, ha tudjuk: primitív és ocsmányi lelkű emberek írják oda, amit írnak, s mit érdekelte őket, ki olvassa majd...

#

Éleződő választási csatározások

Magyar-román baráti kör Csíkszeredán

A csíkszeredai traktorgyáiban magyar-román baráti kör alakult. Célja közös frontot létrehozni az uszítás, a rémhírek visszaverésére, amelynek az együttélő románok és magyarok lelki összeforrottságának megbontására törekednek. Felhívást tettek közzé, amelyben felszólították az ország valamennyi vállalatát és intézményét, támogassák kezdeményezésüket az együttélő nemzeti-ségek barátságának elmélyítéséért, az évszázadok során használt leggyalázatosabb fegyver, a sovinizmus ellen.

Orvosi vélemény az SZKP vezetéséről

Meghívottként szólalt fel az SZKP KB ülésén Fjodorov, a világhírű szemsebész. Orvosként az a véleménye, hogy 60 év körül az embereknek csak 1-2 százaléka tud szellemileg is megújulni, s ezért van szükség a KB és a PB erőteljes megfiatalítására.

Telelottó-nyeremények

5 találatos szelvény nem volt. A következő hétre átvitt jutalom nettó összege 2 millió forint. A négyesekre 89 583, a hármasokra 659, a 2 találatos szelvényekre 30 forintot fizetnek.

A teológia haszna

Fél évszázad után ismét lesz teológiai kar a rigai Lett Egyetemen. Szeptemberben 25 diák kezdheti meg tanulmányait a teológiai karon. A diákoknak – a sikeres felvételi vizsga mellett – egyházi ajánlólevélre is szükségük lesz. Az egyetem rektora szerint a teológusok jelenléte az egyetemen hozzájárul ahhoz, hogy a diákok körében kialakuljon a türelem, a kölcsönös megértés légköre, s egyben segíti azt is, hogy más karokon tanuló diákok elmélyíthessék vallástörténeti és etikai ismereteiket.

Vatikáni küldöttség hazánkban

Németh Miklós meghívására szerdán hivatalos látogatásra Budapestre érkezett az Apostoli Szentszék küldöttsége, Casaroli bíboros államtitkár, a Vatikáni Egyházi Közügyek Tanácsa elnökének vezetésével. A delegáció tagja Colasuonno érsek, apostoli nuncius és Kada Lajos érsek, a Szentszék Szentségi és Istentiszteleti Kongregációjának titkára is.

Kiadja a Dátum Rt. magánkiadásban. Főszerkesztő: Czákó Sándor. Főszerkesztő-helyettes: dr. Töttös Gábor (külpolitika). Olvasószerkesztő: Gacsályi József, Kis Pál István (belpolitika). Rovatvezetők: Bálint György (sport), Szávai Géza (kultúra), Takács Zsuzsa (szociálpolitika), Wágner Dezső (gazdasággazdaság). Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs), dr. Vezényi Pál (Zürich), Vigh József (Toronto). Felelős kiadó: Bába Iván, a Babits Kiadó alelnöke. Szedés és tördelés: Babits Kiadó. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: 74/16-277. Fax: 74/15-275. A budapesti iroda címe: 1023 Bp. Harcsa u. 2. Tel.: 11-52-744. Nyomja az Athenaeum Nyomda Budapest, VII. Lenin krt. 7. Felelős vezető: Szlávics András vezérigazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Elfizethető bármelyik hírlapkiadó postahivatalnál, a kézbesítőnél, a posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, XIII. Lehel u. 10/A. közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzetszámmal. Elfizetési díj: egy hónapra 200 Ft, negyedévre 600 Ft, félévre 1200 Ft, egy évre 2400 Ft. Indexszám: B/PNL/31/TO/1989. ISSN-szám: 0864-9170. Kéziratokat és fotókat nem őrünk meg és nem küldünk vissza!

A köd előtt Moszkvában

Baker, az USA külügyminisztere szerdán hivatalos látogatásra a Szovjetunióba érkezett. A miniszternek kedvezett a szerencse: szinte percekkel Moszkvába érkezése után olyan sűrű köd ereszkedett a szovjet fővárosra, amely akár csak egy órával később is kérdésessé tehetné volna a biztonságos leszállást.

A tervek szerint Baker pénteken találkozik Gorbacsovval és péntek délután sajtóértekezleten ad tájékoztatást látogatásának eredményeiről.

Megoldás Koszovóban?

Drmovsek, a jugoszláv államelnökség elnöke megállapította, hogy Koszovóban a legutóbbi hetekben fokozódott erővel törtek felszínre az egész országot már hosszabb ideje gyötrő mély, általános válság tünetei és következményei. Azt mondta, hogy az állami szervek beavatkozása az autonóm tartományban az erőszakra adott válasz volt, a „beavatkozásnak” korrektnek kell lennie, s felelősségre vonják mindazokat, akik túlkapásokat követnek el. Azt ígérte, hogy hatályon kívül helyezik a rendkívüli intézkedéseket, ha – úgy mond – erre megérték a feltételek. Szerinte párbeszédet kell kezdeni a Jugoszlávia alkotmányos rendjét és integritását elismerő koszovói demokratikus erőkkel. A feszültség megszüntetésének alapvető feltételeként az ott élő összes nemzet és nemzetiség közötti bizalom helyreállítását jelölte meg. Felszólított a sztrájkok abbahagyására. Végül kiemelte, hogy új programot kell kidolgozni a koszovói gazdaság fejlesztésére.

Ki a felelős?

A csehszlovák külügyminisztérium képviselője szerdán határozott hangon utasította vissza a TASZSZ értékelését, amelyben szovjetellenesnek minősítette a szovjet csapatok azonnali kivonását sürgető keddi prágai tüntetést, s részben a Szovjetuniót is felelőssé tette a kialakult helyzetért.

Egység – kormánybizottság

Az NSZK kormánya szerdai ülésén egyhangú döntéssel kabinetbizottságot hozott létre a német egység előmozdítására. A bizottságnak állandó tagja a külügy-, a belügy-, az igazságügyi, a pénzügy-, a gazdasági és munkaügyi miniszter, valamint a belnémet kapcsolatok minisztere.

Gázolót keresnek

Január 20-án éjjel 01.20 órakor ismeretlen forgalmi rendszámú, feltehetően Mazda 626-os típusú személygépkocsi, az M1-es autópálya törökbálinti elágazásához közel, Győr felől Budapest irányába közlekedve elütötte az autópályán gyalogosan haladó Szabó Tibor sorkatonát, aki emiatt súlyos sérüléseket szenvedett. Az ismeretlen gépkocsi vezetője megállás nélkül továbbhajtott. A rendőrség kéri mindazok jelentkezését, akik látták a balesetet, esetleg lakókörnyezetükben felfigyeltek a bal oldalán kisebb mértékben rongált új Mazda 626-os személygépkocsira. Kérik mindazon szervek és kisiparosok jelentkezését is, akikhez január 20-a óta a fenti típusú gépkocsit vittek karosszéria-javításra, vagy kisebb fényezési munka elvégzésére. Levél-cím: Budaörsi Rendőrkapitányság, 2041 Budaörs, Pf.: 5. Telefon: 1669-271, közlekedési alosztály. A rendőrség előre is köszöni a lakosság segítségét.

Mai lapunkat
Töttös Gábor szerkesztette

Holnap
számunkban
olvashatják,

mi legyen

a

„Kis-Moszkvával”